

**UCHWAŁA NR XLV/251/22
RADY MIEJSKIEJ ZAWICHOST**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022- 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2a i 5 z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) **Rada Miejska Zawichost uchwala co następuje**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022- 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zawichostu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca
Rady Miejskiej
Edyta Rebiś
mgr Edyta Rebiś

UZASADNIENIE

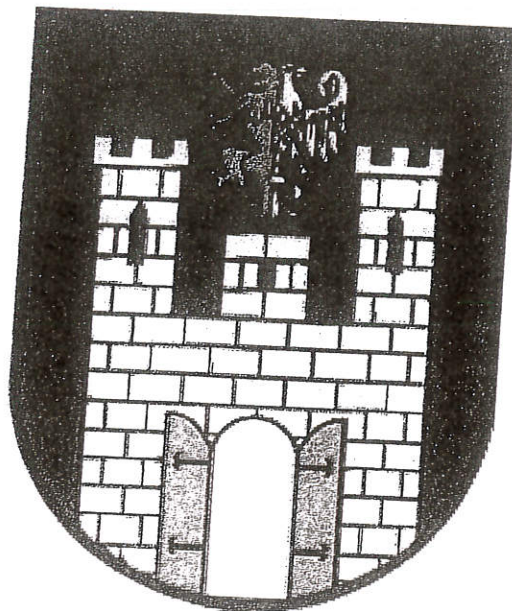
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem uchwalanym na lata 2022 – 2025, a jego realizacja należy do zadań własnych gminy. Program ten stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, wyznaczającym kierunki i określone działania zmierzające do osiągnięcia celów związanych z profilaktyką i używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Bardzo istotnym elementem przy opracowywaniu programu jest przeprowadzona analiza problemów społecznych na terenie miasta i gminy Zawichost, która stanowi podstawę do podjęcia głównych kierunków działań dążących do zminimalizowania skutków uzależnień i prowadzenia właściwej profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom, a także integracji społecznej osób uzależnionych.

Po uwzględnieniu zapotrzebowań zgłoszonych przez lokalne środowiska oraz wynikające z bieżących potrzeb sporządzony projekt został pozytywnie zaopiniowany przez członków komisji.

Przewodnicząca
Rady Miejskiej
Edyta Rebiś
mgr Edyta Rebiś

RADA MIEJSKA
ZAWICHOST

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2022-2025

DLA MIASTA I GMINY ZAWICHOST

Zawichost, 2022

by

Wprowadzenie.....	2
Podstawy prawne.....	5
Rozdział I – Diagnoza.....	6
Wstęp.....	6
Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców.....	6
Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży.....	24
Diagnoza – badania sprzedawców.....	41
Rekomendacje.....	47
Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu.....	55
Rozdział III – Realizatorzy Programu (posiadane zasoby).....	56
Rozdział IV – Cele Programu.....	57
Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji.....	58
Rozdział VI – Przewidywane rezultaty.....	63
Rozdział VII – Finansowanie zadań.....	64
Rozdział VIII – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zawichoście.....	65
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	65
Zasady wynagradzania Członków Komisji.....	66
Rozdział IX – Monitoring i ewaluacja.....	67
Rozdział X – Postanowienia końcowe.....	68

Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych.

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹ ust. 2, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia 2021-2025. Jednym z celów operacyjnych jest „Profilaktyka uzależnień” (Cel operacyjny nr 2), do którego przypisano następujące zadania:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wobec wszystkich wymienionych zadań jako jednego z realizatorów wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w gminie Zawichost i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Miejskiej w Zawichoście.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej albo centrum usług społecznych. W przypadku Gminy Zawichost realizatorem będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawichoście. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu niżej wymienione podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Punkt Konsultacyjny,
4. Placówki oświatowe;
5. Placówki zdrowia;
6. Gminna Biblioteka Publiczna;
7. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki.

Swoimi działaniami wskazane podmioty są zobowiązane dążyć do zmniejszenia szkód zdrowotnych, społecznych i prawnych związanych z nadużywaniem alkoholu, jak również pozostałymi uzależnieniami.

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zawichost na lata 2022-2025:

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm. – szczególnie w zakresie zmian wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2021 r., poz. 2469);
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, ze zm.);
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 ze zm.);
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559);
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057, ze zm.)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 – Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 M.P. z 2021 r. poz. 1204).

Inne:

Uchwała Nr XL/226/2021 z dnia 29 listopada 2021 r., w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawichost na lata 2021-2027.

Wstęp

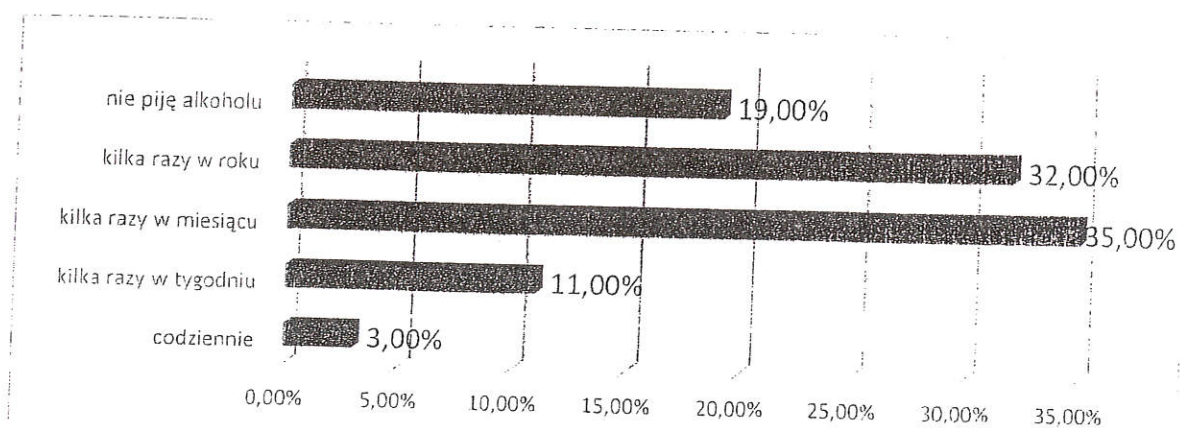
Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Zawichost jest Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy oraz informacje z instytucji, których charakter działalności jest ściśle powiązany z problematyką uzależnień.

Diagnoza została przeprowadzona w 2022 r., a w badaniu łącznie wzięto udział 205 osób (100 dorosłych mieszkańców, 95 uczniów szkół podstawowych i 10 sprzedawców alkoholu). Badanie odnosiło się między innymi do problemów spożywania alkoholu, jak również zażywania narkotyków, a także uzależnień behawioralnych.

Diagnoza – badanie dorosłych mieszkańców

W pierwszej kolejności ankietowanych poproszono o wskazanie jak często spożywają alkohol. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż 19,00% osób w ogóle nie pije alkoholu. 32,00% osób pije alkohol kilka razy w roku, 35,00% kilka razy w miesiącu, 11,00% kilka razy w tygodniu, a 3,00% respondentów spożywa alkoholu codziennie.

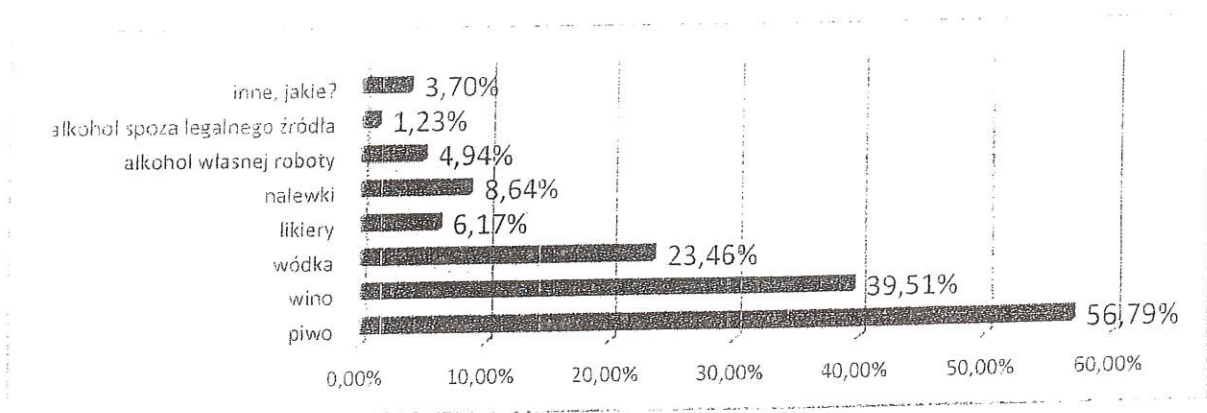
Jak często spożywa Pan/i alkohol?

Osoby, które sięgają po alkohol, najczęściej spożywają: piwo (56,79%), rzadziej: wino (39,51%), wódkę (23,46%), nalewki (8,64%), likiery (6,17%), alkohol własnej roboty (4,94%) oraz alkohol spoza legalnego źródła (1,23%) i inne alkohole, których ankietowany nie wymienili (3,70%).

CM

Jaki rodzaj alkoholu pije Pan/i najczęściej?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Poza tym jak często mieszkańcy spożywają alkohol, istotne wydaje się ile alkoholu spożywają oni jednorazowo. Jak rekomenduje Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom¹ w przypadku mężczyzn za odpowiednie uznaje się jednorazowe spożywanie 2 butelek piwa, 3 lampek wina lub też 4 kieliszków wódki. W przypadku kobiet normy te są niższe i wynoszą: 1 butelka piwa, 1,5 lampki wina lub też 2 kieliszki wódki. Dane te pokazuje poniższa grafika².

		
	SJA*	SJA*
Jednorazowo:	4 SJA	2 SJA
	przykład** 2 piwa lub 3 lampki wina lub 4 kieliszki wódki	przykład** 1 piwo lub 1,5 lampki wina lub 2 kieliszki wódki

Natomiast jeżeli chodzi o wyznaczniki ryzykownego picia alkoholu to ustalono następujące progi jednorazowego spożycia :

Umowny próg ryzykownego picia dla mężczyzn (sześćdziesiąt gramów czystego alkoholu) to około:

¹ Raport TNS Global *Spożycie alkoholu w Polsce w 2012 r. Raport z badania*, TNS, październik 2013r.

² * SJA – Standardowa Jednostka Alkoholowa = 250 ml piwa = 100 ml wina = 30 ml wódki **piwo = 500 ml piwa; lampka wina = 125 ml wina; kieliszek wódki = 30 ml wódki.

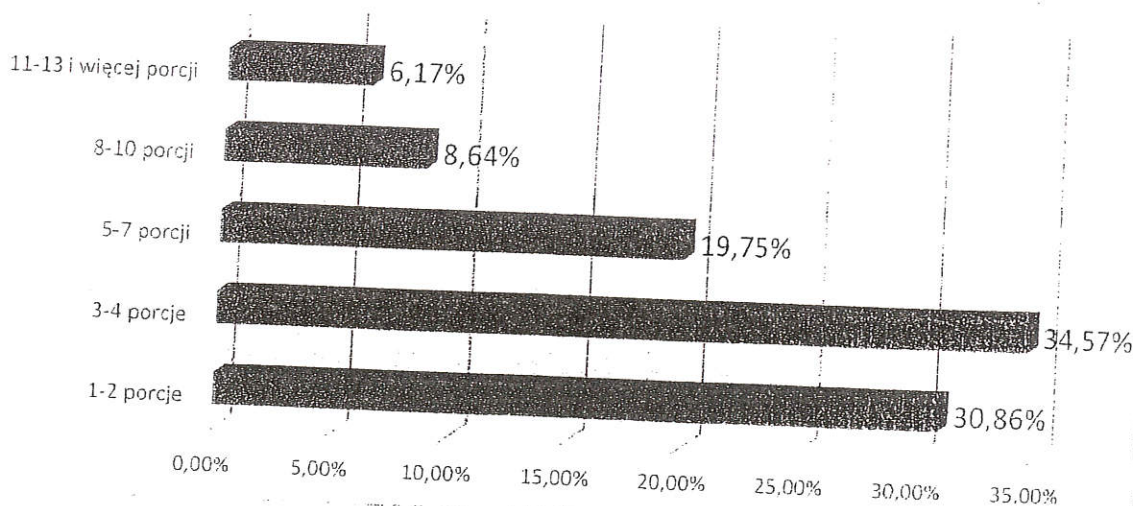
- 187,5 ml 40% napoju spirytusowego (np. wódki lub whisky), co może być zaokrąglone do sześciu 30 ml kieliszków wódki,
- 600 ml wina; 12,5% co jest równoznaczne z sześcioma kieliszkami wina o pojemności 100 ml każdy,
- 1500 ml (1,5 litra) piwa o zawartości alkoholu 5% może być wyrażone jako trzy szklanki, kufle, butelki lub puszki piwa o pojemności 0,5 litra.

Umowny próg ryzykownego picia dla kobiet (czterdzieści gramów czystego alkoholu) to około:

- 125 ml 40% napoju spirytusowego (np. wódki lub whisky), co może być zaokrąglone do czterech 30 ml kieliszków wódki,
- 400 ml wina; 12,5% co jest równoznaczne z czterema kieliszkami wina o pojemności 100 ml każdy,
- 1000 ml (1 litr) piwa o zawartości alkoholu 5% może być wyrażone jako dwie szklanki, kufle, butelki lub puszki piwa o pojemności 0,5 litra.

Większość respondentów, jednorazowo wypija od 3 do 4 porcji alkoholu (34,57%). Natomiast 30,86% osób wypija 3 - 4 porcje w dniu, w którym go spożywają, 8,64% osób wypija 5 - 7 porcji, 8 - 10 porcji wypija jednorazowo 8,64% osób, a 6,17% ankietowanych wypija jednorazowo 11-13 i więcej porcji alkoholu.

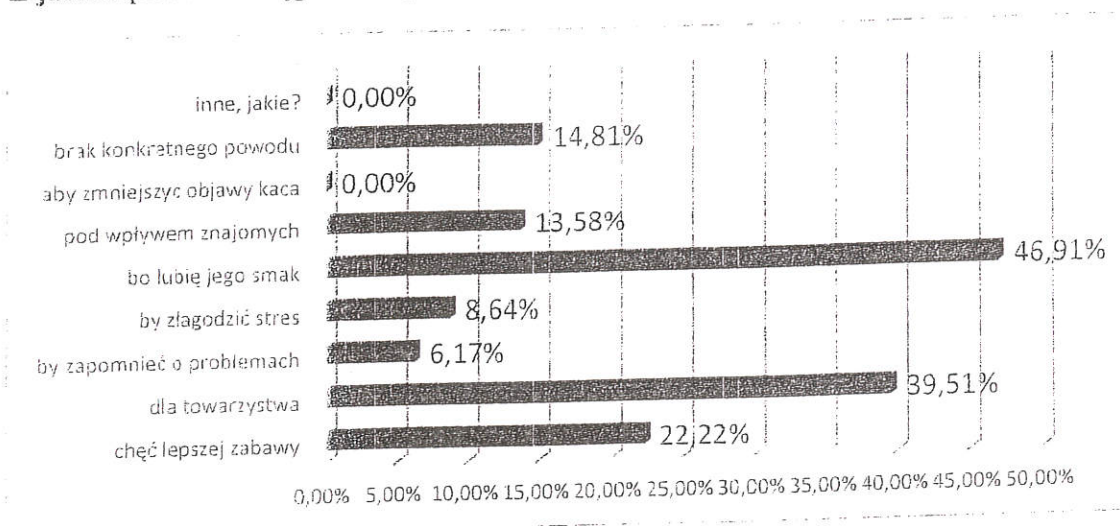
Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu całego dnia, w którym Pan/i pije?

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Główne powody przez które mieszkańcy miasta i gminy sięgają po alkohol to preferencje smakowe (46,91%) oraz towarzystwo (39,51%). W dalszej kolejności wymieniano następujące powody: chęć lepszej zabawy (22,22%), brak konkretnego powodu (14,81%), pod wpływem znajomych (13,58%), chęć złagodzenia stresu (8,64%) oraz, aby zapomnieć o problemach (6,17%).

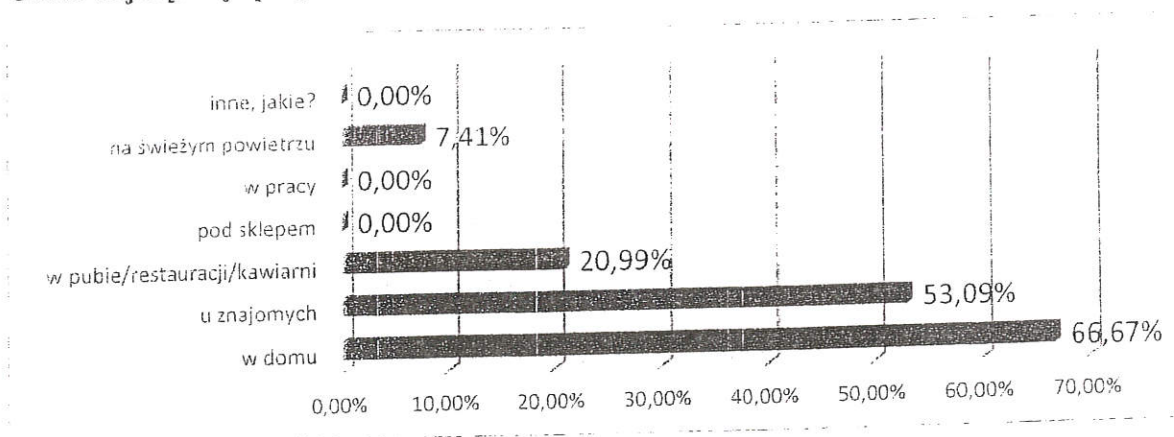
Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Mieszkańcy spożywają alkohol głównie w domu (66,67%) oraz u znajomych (53,09%). Wpływ na to może mieć obecna sytuacja epidemiologiczna. W pubach/restauracjach lub kawiarniach alkohol spożywa 20,99% osób, a na świeżym powietrzu pije 7,41% badanych. Żaden z ankietowanych nie wskazał, iż spożywa alkohol pod sklepem oraz w pracy.

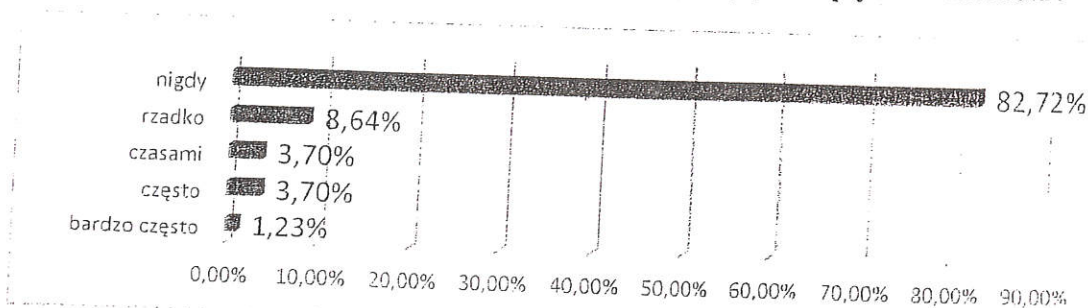
Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

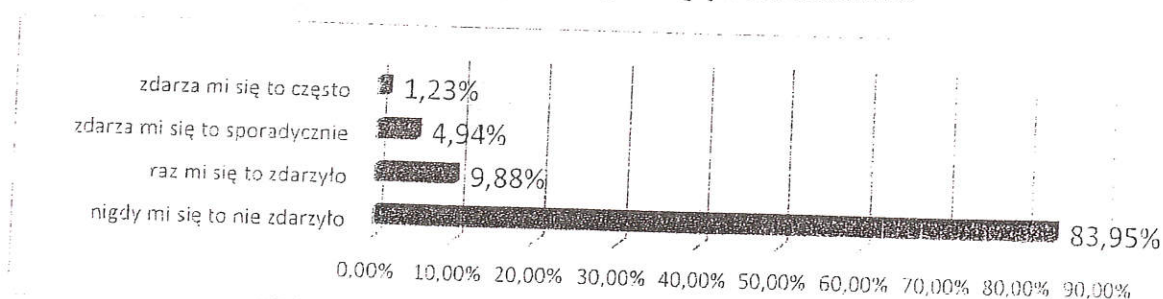
Jak przyznaje 82,72% badanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych znajdując się pod wpływem alkoholu. 8,64% osób zdarzało się to rzadko, a 3,70% osób robi to czasami, kolejne 3,70% często, a 1,23% osób bardzo często.

Czy zdarzyło się Panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

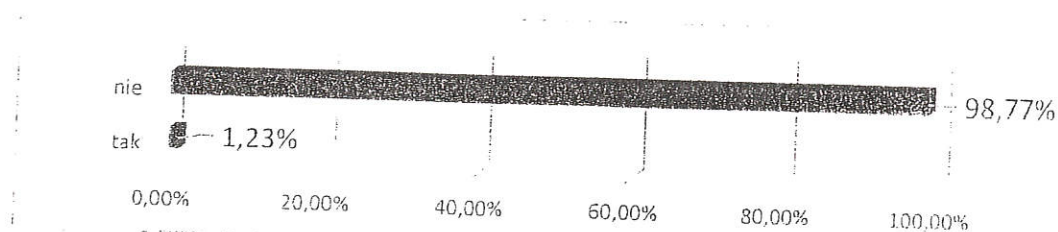
9,88% ankietowanych raz zdarzyło się prowadzić pojazd znajdując się pod wpływem alkoholu, 4,94% osób robi to sporadycznie, a 1,23% osób często. Dane te pokazują, iż problem pijanych kierowców jest obecny na terenie Miasta i Gminy Zawichost, należy podjąć działania profilaktyczne, aby jego skala nie uległa zwiększeniu.

Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

Dodatkowo, 1,23% respondentów zostało zatrzymanych za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości.

Czy był Pan/i kiedykolwiek zatrzymany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości?

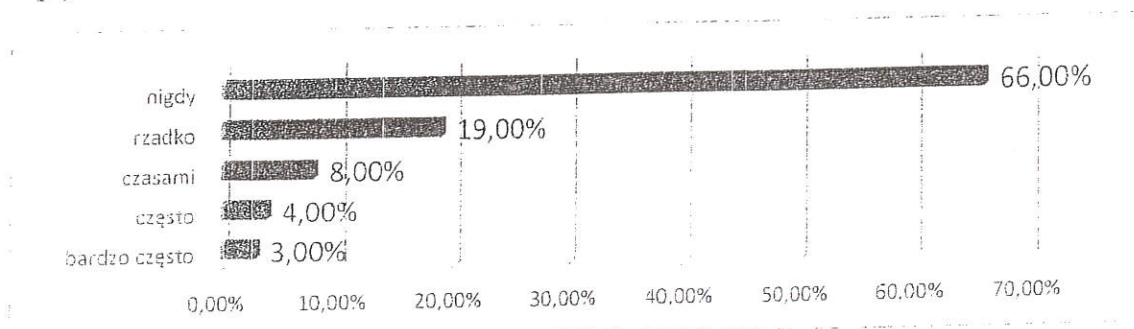

04

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

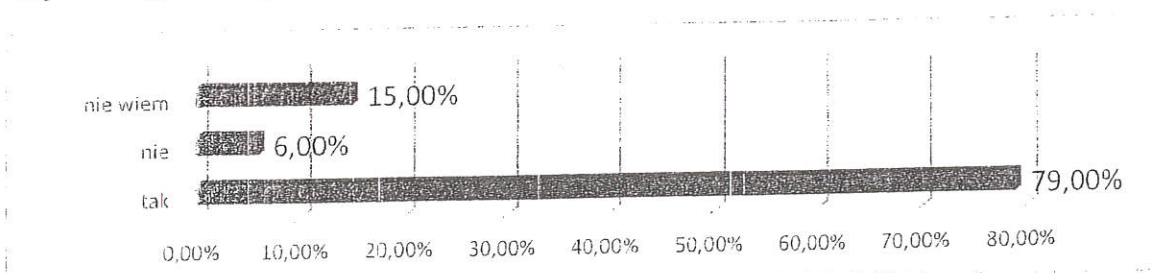
Warto zwrócić uwagę, iż 19,00% respondentów przyznało, że rzadko widuje sytuację prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. 8,00% osób widuje taką sytuację czasami, 4,00% osób widuje ją często, a 3,00% osób bardzo często. Natomiast 66,00% badanych nigdy nie było świadkiem takiej sytuacji. Świadczyć to może o występowaniu zjawiska prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.

Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu?

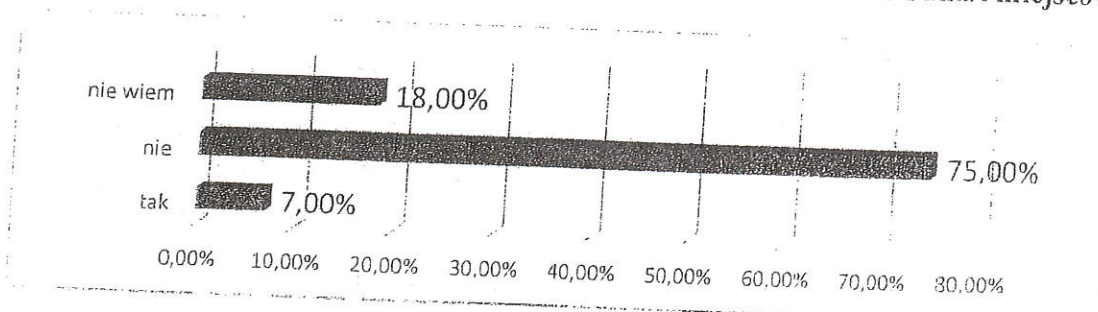
W celu sprawdzenia wiedzy mieszkańców Miasta i Gminy Zawichost na temat konsekwencji spożywania alkoholu, zostali oni poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy picie napojów alkoholowych w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka. Pozytywny jest fakt, że zdecydowana większość mieszkańców odpowiedziała twierdząco (79,00%). Jednak 6,00% mieszkańców uważa, że alkohol nie ma wpływu na rozwój dziecka, a 15,00% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

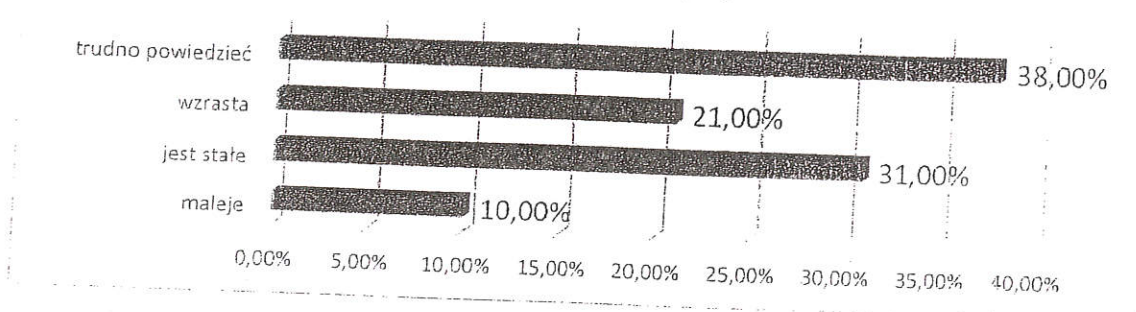
Respondenci mieli również określić, czy zauważyli kiedykolwiek na terenie ich miejscowości, kobiety w ciąży spożywające alkohol. 75,00% osób deklaruje, że nigdy nie było świadkiem takich sytuacji, a 18,00% ankietowanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Niepokojący jest fakt, że 7,00% mieszkańców przyznaje, iż widziało kobiety pijące napoje alkoholowe, co wskazywać może na występowanie na terenie miasta i gminy problemów w tym zakresie.

Czy widział/a Pan/i kobiety w ciąży spożywające alkohol na terenie Pana/i miejscowości?

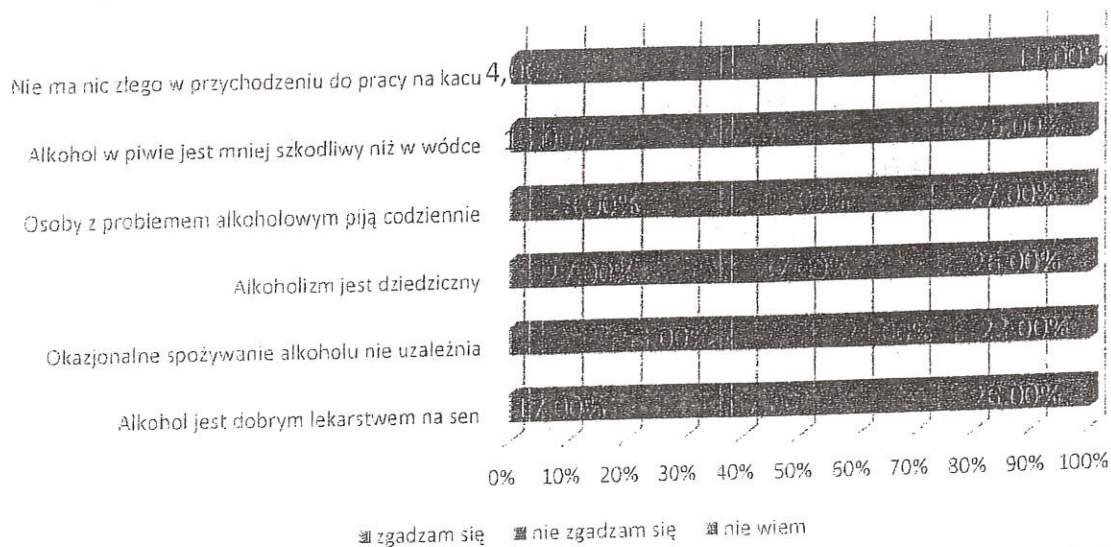
Według 10,00% mieszkańców, spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat na terenie ich miasta i gminy maleje, a w opinii 31,00% jest stałe. Natomiast 21,00% ankietowanych uważa, iż spożycie alkoholu przez mieszkańców wzrasta, a 38,00% badanych nie umiało tego określić.

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i miejscowości.

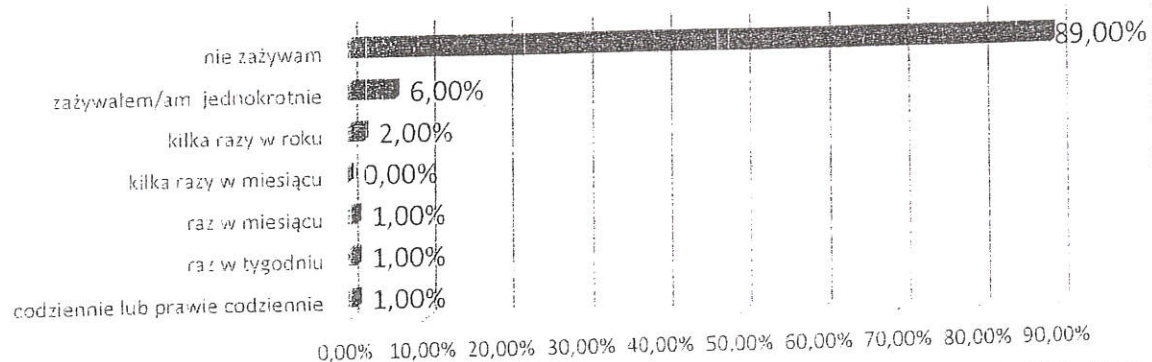
Na koniec, ankietowanych poproszono o ustosunkowanie się do sześciu stwierdzeń. To pytanie miało na celu sprawdzenie wiedzy respondentów dotyczącej konsekwencji sięgania po napoje alkoholowe. Zebrany materiał badawczy wskazuje, iż mieszkańcy mają świadomość zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu. Z zebranego materiału badawczego wynika, iż 85,00% osób uważa, że **przychodzenie do pracy na kacu jest zachowaniem nieodpowiednim**. Dla 13,00% ankietowanych **alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce**. Nie zgadza się z tym 62,00% osób. Znaczna część respondentów twierdzi, że **osoby z problemem alkoholowym piją codziennie** (28,00%), a ankietowanych (45,00%) nie zgadza się z tą opinią. Dodatkowo 27,00% badanych uważa, że **alkoholizm jest dziedziczny**, natomiast 47,00% uważa, że alkoholizm nie jest dziedziczny. Warto zwrócić również uwagę na fakt, iż aż 53,00% ankietowanych sądzi, iż **okazjonalne picie alkoholu nie uzależnia**. Z tą opinią nie zgodziło się 24,00% osób. 17,00% respondentów sądzi, iż **alkohol nie jest dobrym lekarstwem na sen**, a 57,00% osób nie zgadza się z tą opinią.

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

Kolejnym, poruszonym w Diagnozie problem, był problem używania narkotyków z perspektywy dorosłych mieszkańców. Celem było poznanie opinii oraz doświadczeń respondentów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. W pierwszym pytaniu ankietowani zostali zapytani o zażywanie narkotyków. 11,00% badanych zadeklarowało spożywanie środków psychoaktywnych, w tym 6,00% osób nażywało je jednokrotnie, 2,00% badanych robi to kilka razy w roku, 1,00% raz w miesiącu, 1,00% raz w tygodniu, a kolejny 1,00% badanych zażywa środki psychoaktywne codziennie lub prawie codziennie.

Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze)?

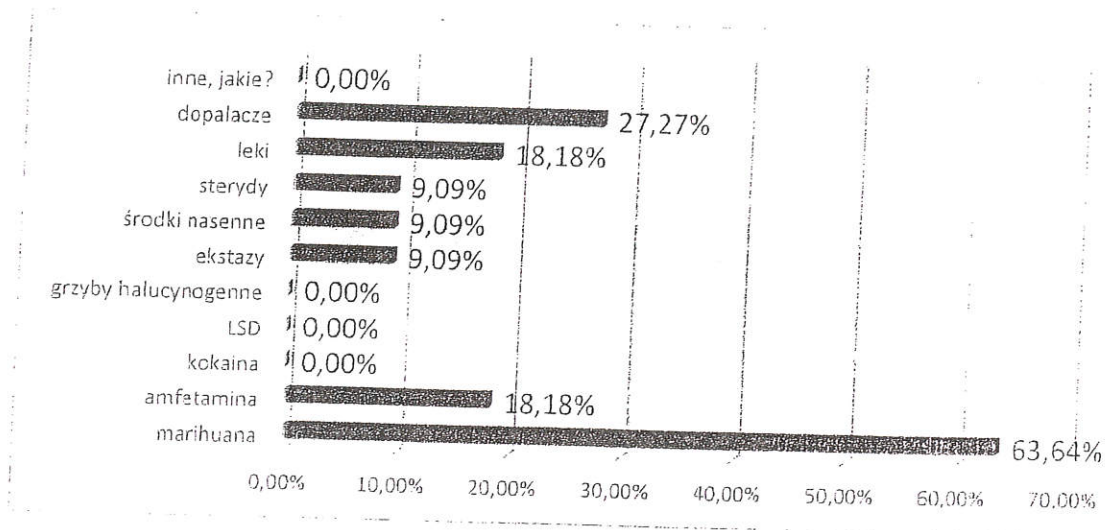

Mieszkańcy, którzy mieli kontakt z narkotykami przyznali, iż zażywali głównie marihuanę (63,64%), rzadziej: dopalacze (27,27%), leki w celach pozamedycznych (18,18%),

am

amfetaminę (18,18%), sterydy (9,09%) oraz ekstazy (9,09%). Ankietowani nie zażywali pozostałych substancji wymienionych w kwestionariuszu.

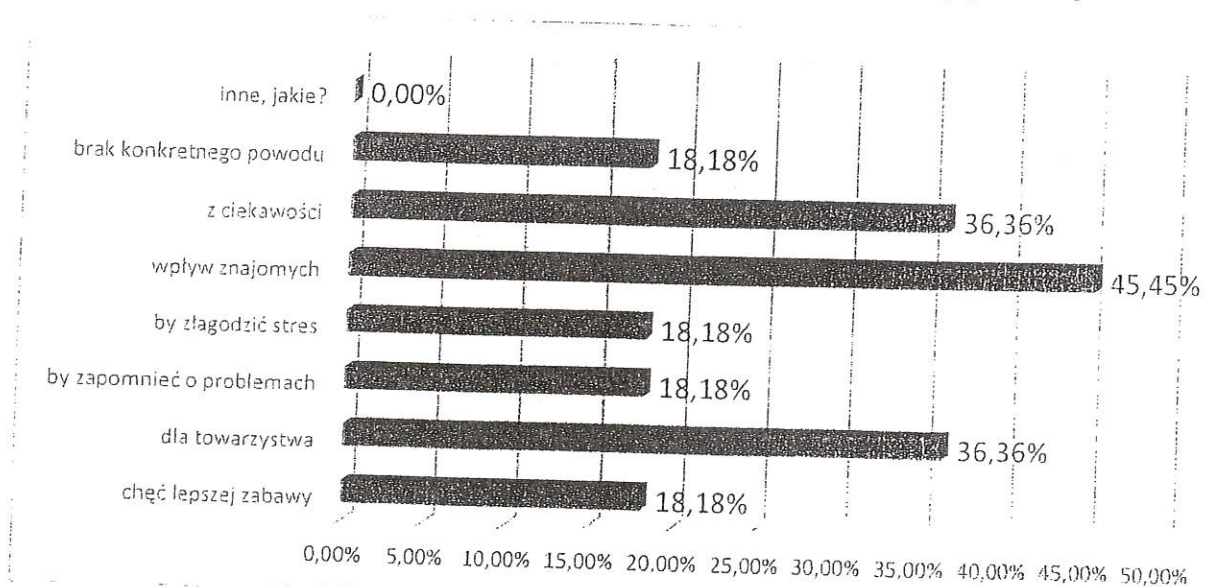
Proszę zaznaczyć na poniższej liście, które substancje psychoaktywne stosował/a Pan/i?

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Respondenci, którzy wcześniej zadeklarowali spożywanie substancji psychoaktywnych zostali poproszeni o określenie przyczyn sięgania po nie. Najczęściej ankietowani wskazywali na: wpływ znajomych (45,45%), ciekawość (36,36%) oraz towarzystwo (36,36%), rzadziej: chęć lepszej zabawy (18,18%), chęć złagodzenia stresu (18,18%), brak konkretnego powodu (18,18%) oraz by zapomnieć o problemach (18,18%).

Z jakich powodów sięgnął/ęła Pan/i po wyżej wymienione substancje psychoaktywne?

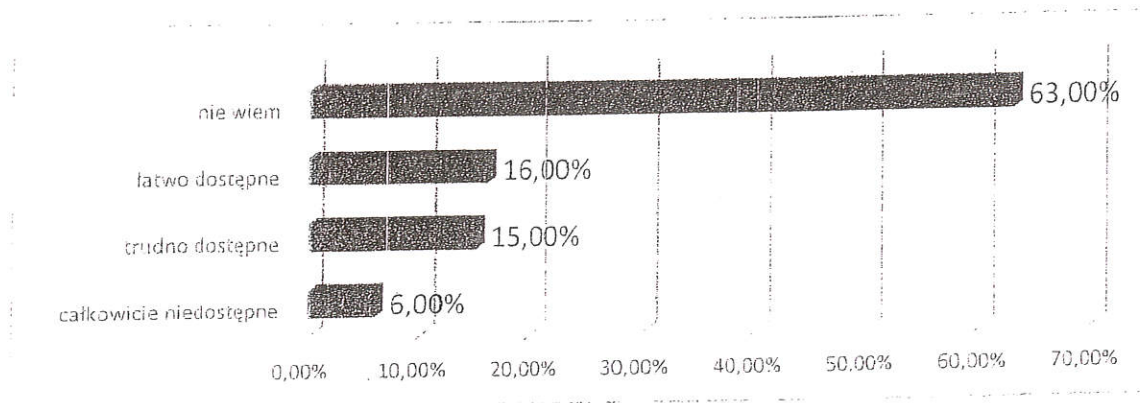
** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

cy

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

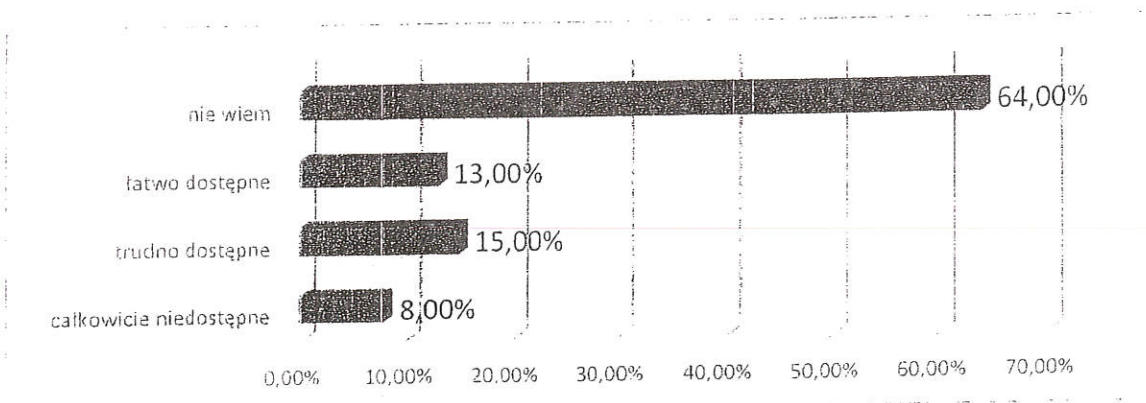
Następnie ankietowanych poproszono o ocenę możliwości pozyskania narkotyków w Mieście i Gminie Zawichost. Co ciekawe, aż 63,00% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. 15,00% osób uważa, że są one trudno dostępne, a 6,00% uważa, iż te substancje są całkowicie niedostępne. Z tą opinią nie zgodziło się 16,00% respondentów – uważają oni, że narkotyki są łatwo dostępne w ich mieście i gminie.

Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania narkotyków na terenie Pana/i miejscowości?

Podobnie jak w przypadku możliwości pozyskania narkotyków, ankietowane w większości nie mają wiedzy dotyczącej możliwości pozyskania dopalaczy w ich mieście i gminie – taką odpowiedź wskazało 64,00% osób. 15,00% uważa, że są one trudno dostępne, zdaniem 8,00% respondentów całkowicie niedostępne. Natomiast w opinii 13,00% mieszkańców dopalacze na terenie ich miejscowości łatwo jest pozyskać.

Jak ocenia Pan/i możliwość pozyskania dopalaczy na terenie Pana/i miejscowości?

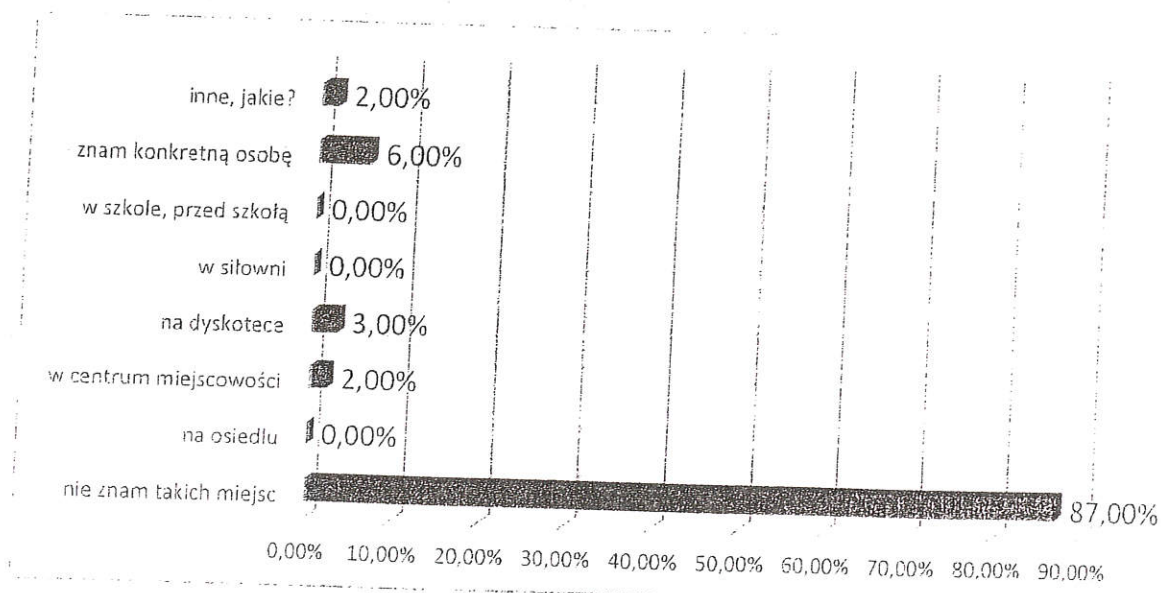

Respondentom zostało również zadane pytanie o znajomość miejsc na terenie ich miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze. Większość mieszkańców nie zna takich miejsc (87,00%). Natomiast 6,00% wskazało na znajomość konkretnej osoby, zdaniem 3,00% osób można pozyskać je na na dyskotecę, 2,00% osób wskazało na centrum

AM

miejsowości. Kolejne 2,00% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „inne miejsca”, jednak nie podano ich przykładów.

Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

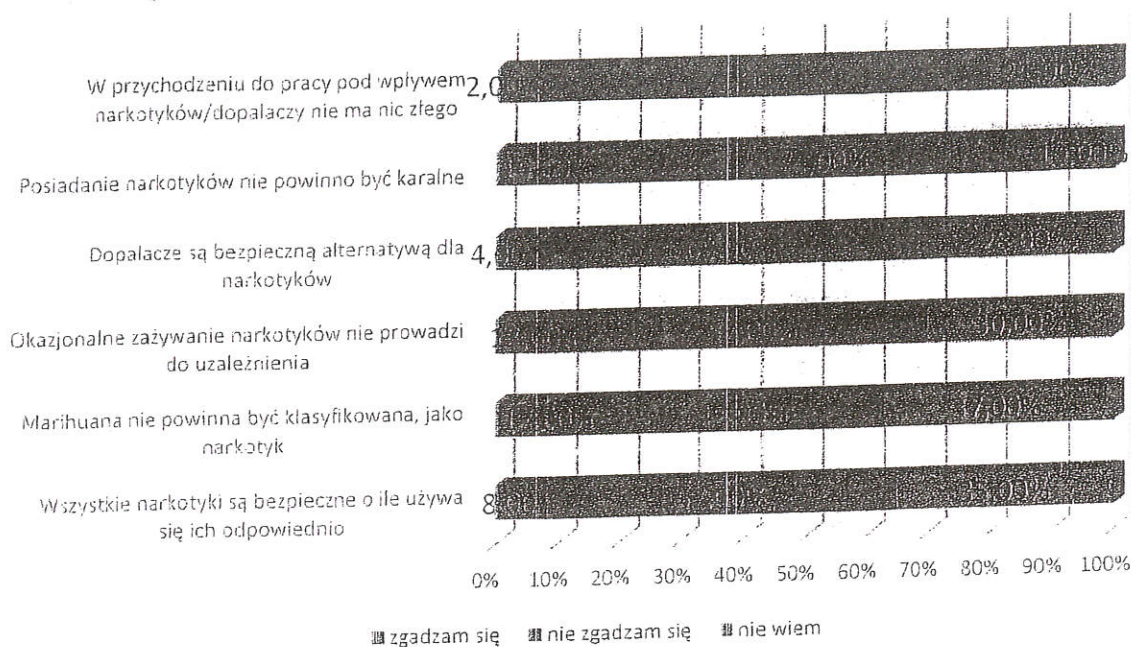
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ankietowanych poproszono również o ustosunkowanie się do sześciu stwierdzeń. Pytanie miało na celu sprawdzenie wiedzy ankietowanych dotyczącej substancji psychoaktywnych. Co istotne, zdecydowana większość ankietowanych twierdzi, iż **przychodzenie do pracy pod wpływem narkotyków lub dopalaczy jest czymś złym** (77,00%). Również znaczna część osób uważa, że **posiadanie narkotyków powinno być karalne** (74,00%), a 16,00% osób nie zgodziło się z tą opinią. 68,00% badanych sądzi, iż **dopalacze nie są bezpieczną alternatywą dla narkotyków**, Natomiast 4,00% osób uważa, że te substancje mogą być alternatywą. Dodatkowo 13,00% respondentów uważa, że **okazjonalne zażywanie narkotyków nie prowadzi do uzależnień**, a 57,00% osób nie zgodziło się z tą opinią. Jeśli chodzi o stosunek do **marihuany** to 17,00% osób uważa, że nie powinna być ona zaliczana do narkotyków. Nie zgadza się z tym 46,00% badanych. Co istotne, zdecydowana większość respondentów (57,00%) uważa, że **żadne narkotyki nie są bezpieczne, bez względu na to czy używa się ich odpowiednio**, a 8,00% badanych nie zgodziło się z tą opinią.

04

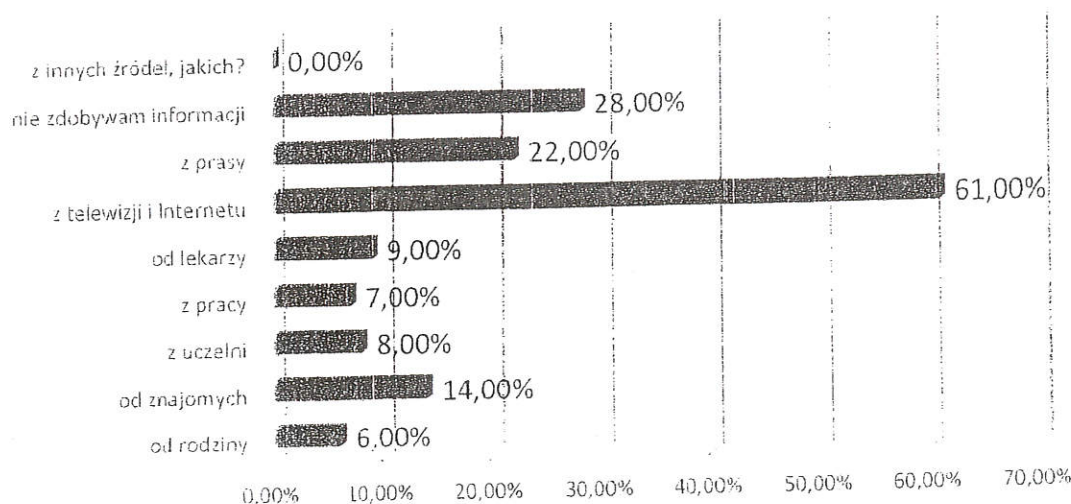
RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Proszę ocenić czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami.

Najwięcej badanych mieszkańców czerpie informacje z telewizji i Internetu (61,00%). W dalszej kolejności badani wskazywali na: prasę (22,00%), znajomych (14,00%), lekarza (9,00%), uczelnię (8,00%), pracę (7,00%) oraz rodzinę (6,00%). Istotną informacją jest fakt, iż 28,00% osób w ogóle nie czerpie wiedzy na ten temat, co wskazuje, iż nie interesują się tą tematyką.

Skąd czerpie Pan/i informacje o konsekwencjach nadużywania substancji psychoaktywnych?

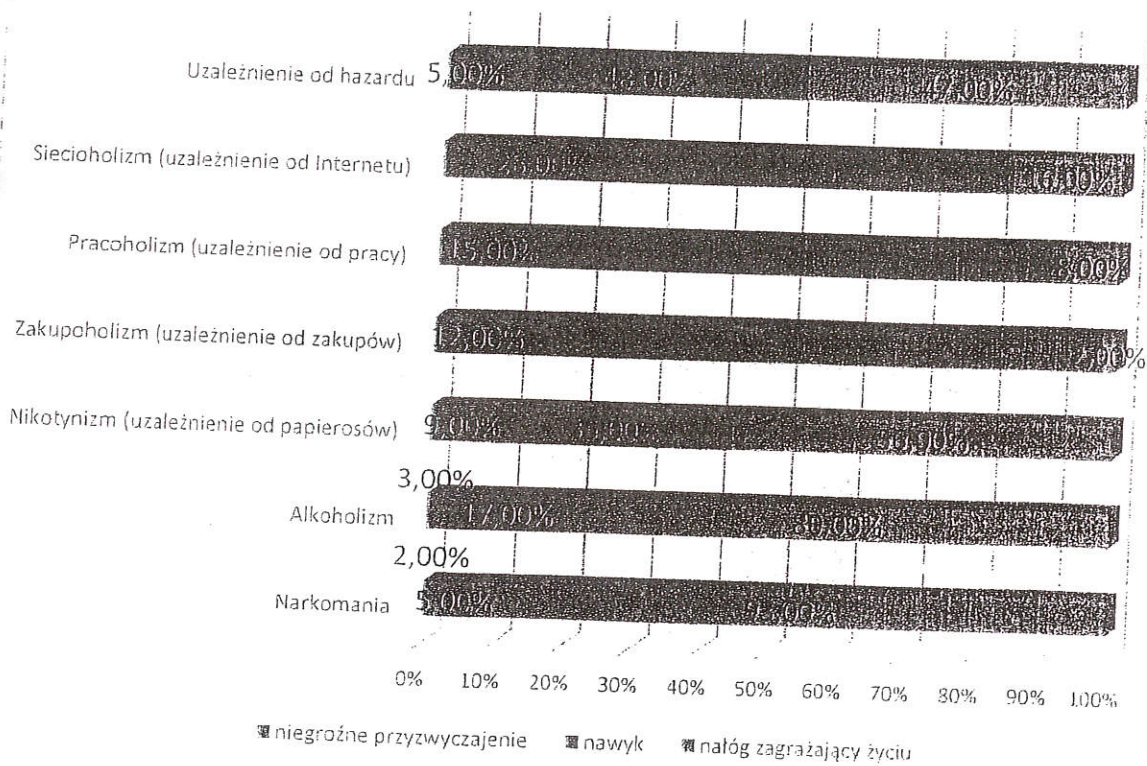

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

W zakresie uzależnień behawioralnych badane osoby poproszono o wyrażenie opinii dotyczącej różnego rodzaju uzależnień. Za najniebezpieczniejszy nałóg uznano narkomanię – wskazało na nią 93,00% osób, a także alkoholizm – 80,00% badanych zaznaczyło tę odpowiedź. W dalszej kolejności wymieniano: nikotynizm (56,00%), uzależnienie od hazardu (47,00%), sieciologizm (16,00%), pracoholizm (8,00%) oraz zakupoholizm (2,00%). W przypadku zakupoholizmu największa część ankietowanych uważa, że jest to nawyk (86,00%), a 12,00% osób uważa, że to niegroźne przyzwyczajenie. Nawykami ankietowani określają również pracoholizm (77,00%), sieciologizm (56,00%), uzależnienie od hazardu (48,00%), nikotynizm (35,00%), alkoholizm (17,00%) oraz narkomanię (5,00%).

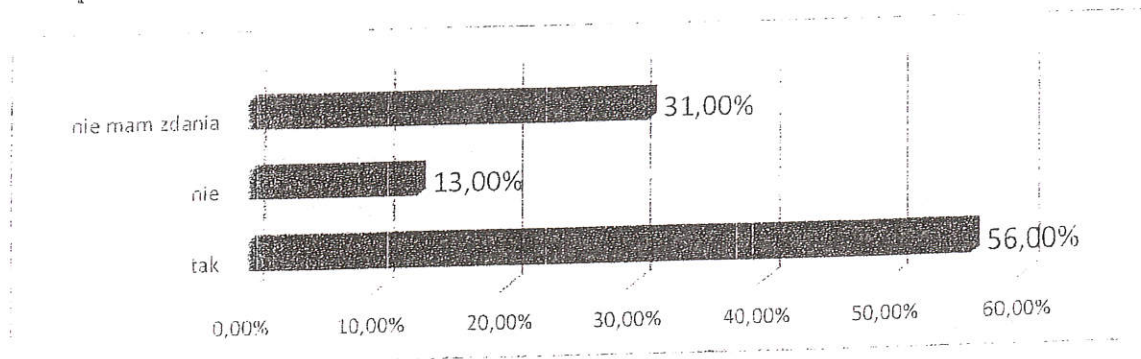
Jaka jest Pana/i opinia na temat różnego rodzaju uzależnień? Zaznacz odpowiednią odpowiedź przy każdym uzależnieniu:

Następnie ankietowanych zapytano, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne powinny być leczone w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 56,00% osób, a 13,00% uważa, że ubezpieczenie nie powinno pokrywać tych kosztów. 31,00% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

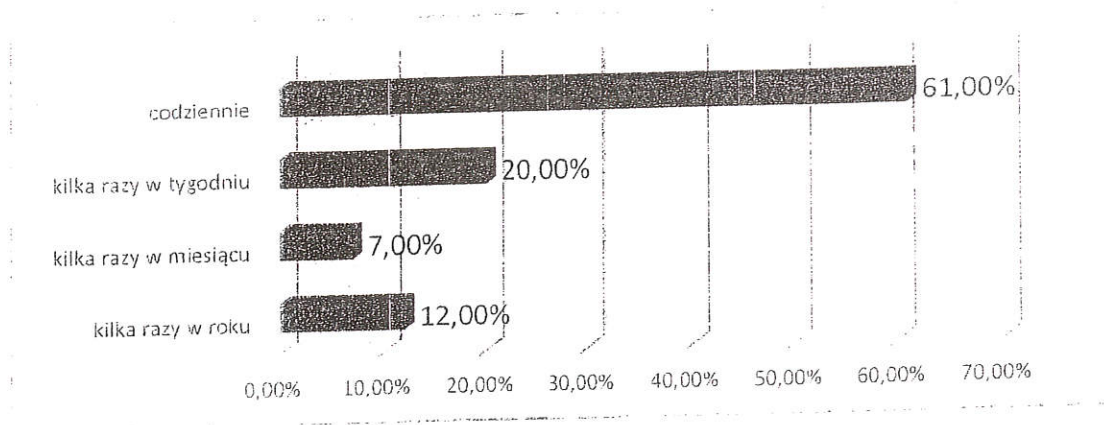
RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Czy, Pana/i zdaniem, uzależnienia behawioralne powinny być leczone w ramach ubezpieczenia zdrowotnego czy też nie?

Respondentów poproszono również o wskazanie jak często korzystają z komputera lub Internetu. Większość osób robi to codziennie (61,00%). Co piąty ankietowany kilka razy w tygodniu, 7,00% osób z nowych mediów korzysta kilka razy w miesiącu, a 12,00% kilka razy w roku.

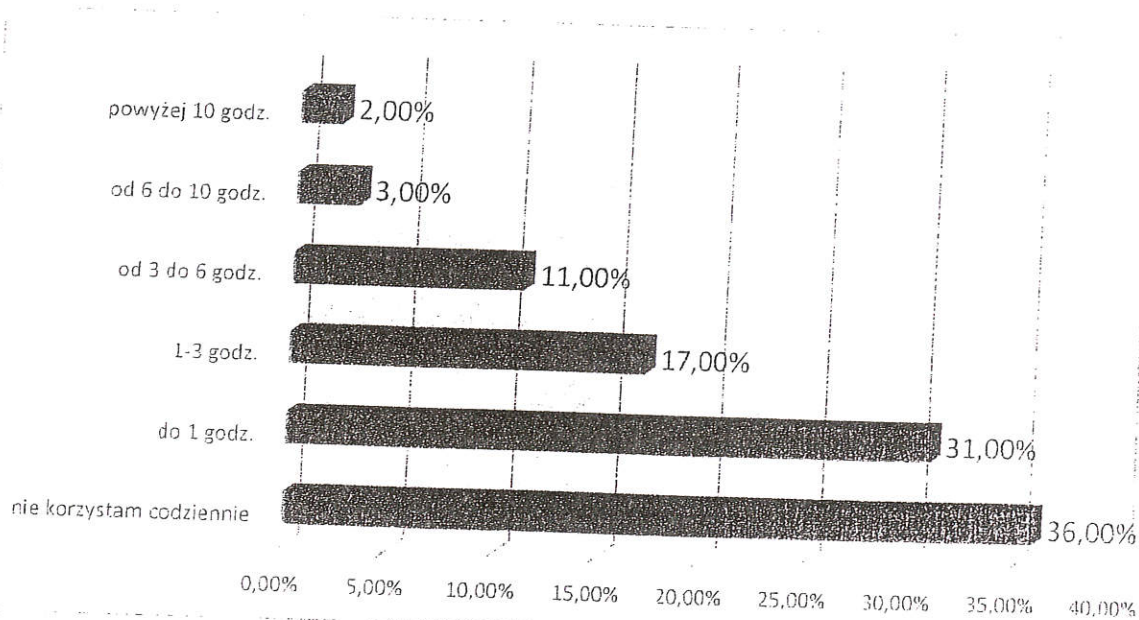
Jak często korzysta Pan/i z komputera/Internetu? Można udzielić jednej odpowiedzi.

Większość ankietowanych każdego dnia spędza do 1 godziny na korzystaniu z komputera i Internetu (31,00%). Od 1 do 3 godzin na tę aktywność przeznaczają czas 17,00% osób, a od 3 do 6 godzin – 11,00%. Niebezpieczną ilość czasu na tę czynność, tj. od 6 do 10 godzin, przeznaczają 3,00% osób, a 2,00% ankietowanych korzysta z komputera lub Internetu powyżej 10 godzin dziennie. Natomiast 36,00% osób nie korzysta z tych urządzeń codziennie.

Handwritten signature

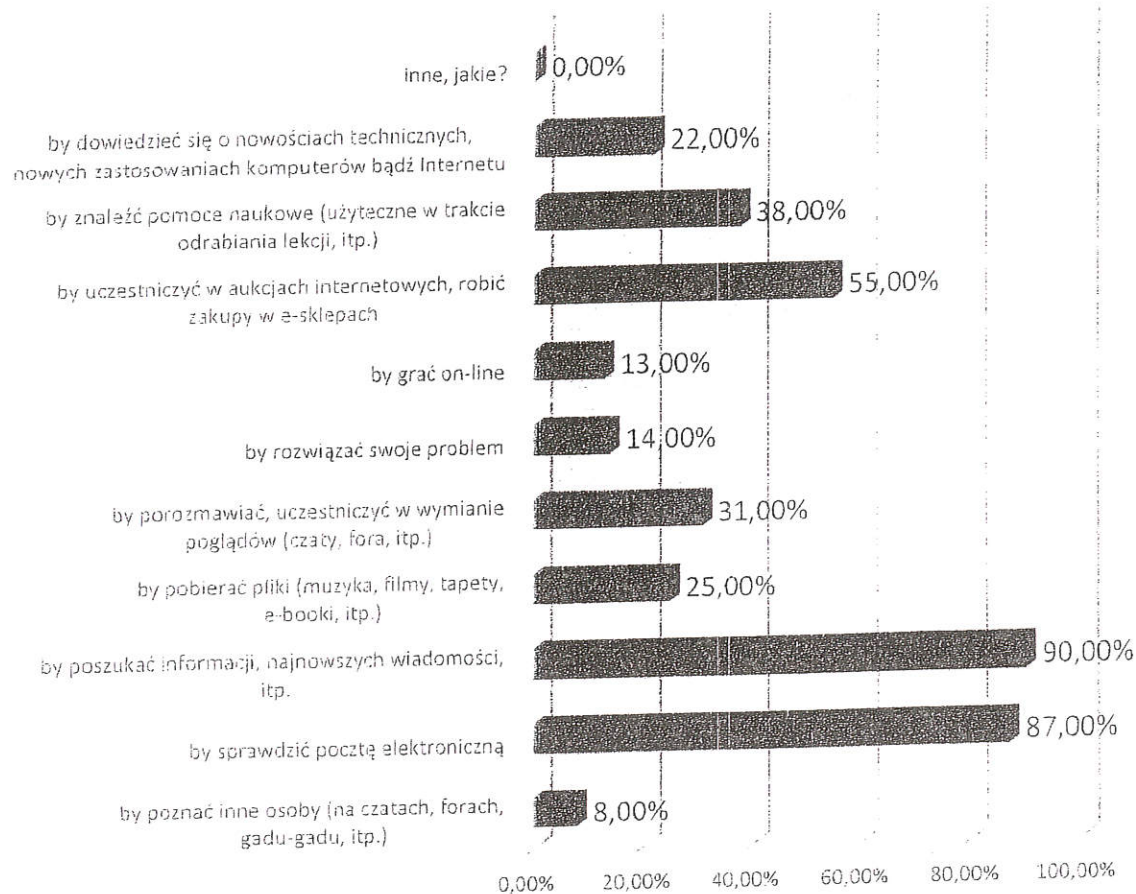
Ile czasu dziennie spędza Pan/i korzystając z komputera/Internetu (z wyłączeniem pracy)? Można udzielić jednej odpowiedzi.

W kolejnym pytaniu respondentów poproszono o wskazanie do jakich celów używają najczęściej komputera i Internetu. Najczęściej wskazywano na: szukanie informacji (90,00%), sprawdzanie poczty elektronicznej (87,00%), uczestniczenie w aukcjach internetowych (55,00%), szukanie pomocy naukowych (38,00%), aby uczestniczyć w wymianie poglądów (31,00%), by pobierać pliki (25,00%), poszukiwanie informacji o nowościach technicznych (22,00%), a także: aby rozwiązywać swoje problemy (14,00%), aby grać online (13,00%) oraz aby poznawać nowe osoby (8,00%).

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

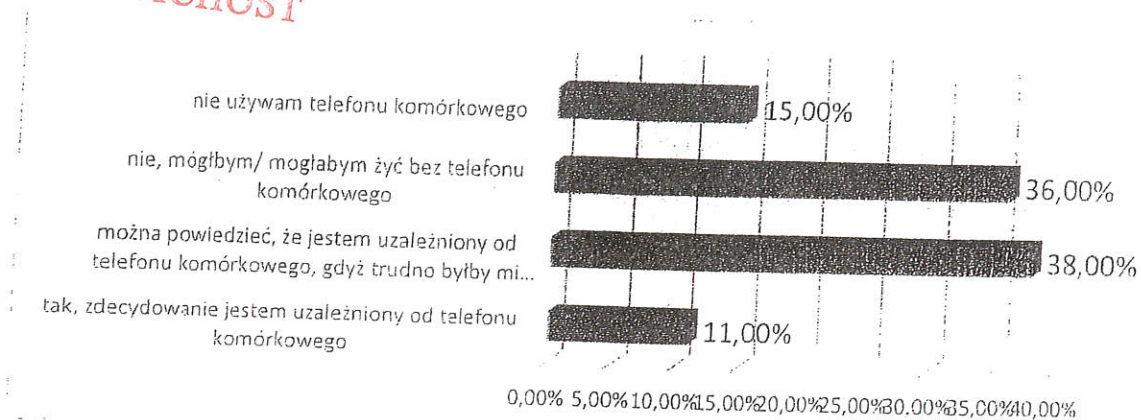
Do jakich celów używa Pan/i najczęściej komputera/Internetu? Można wybrać kilka odpowiedzi. Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

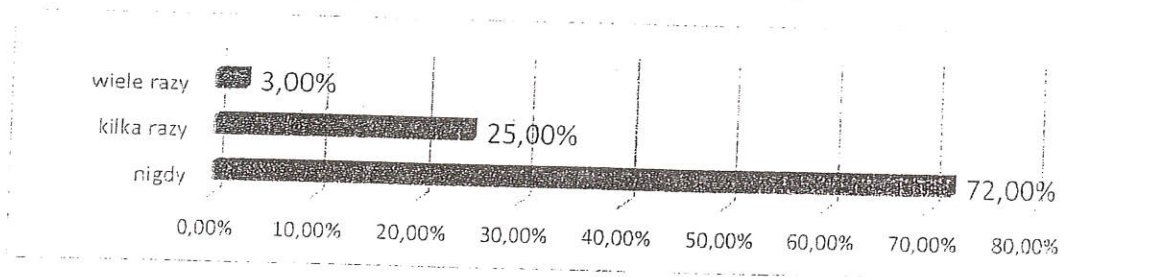
Co istotne, 38,00% ankietowanych uważa, iż można powiedzieć, że są oni osobami uzależnionymi od telefonu komórkowego, zaś 11,00% osób sądzi, iż zdecydowanie są uzależnieni od telefonu komórkowego. Natomiast 36,00% respondentów uważa, że mogliby żyć bez telefonu, a 15,00% osób nie korzysta z telefonu komórkowego.

Czy uważa Pan/i siebie za osobę uzależnioną od telefonu komórkowego?

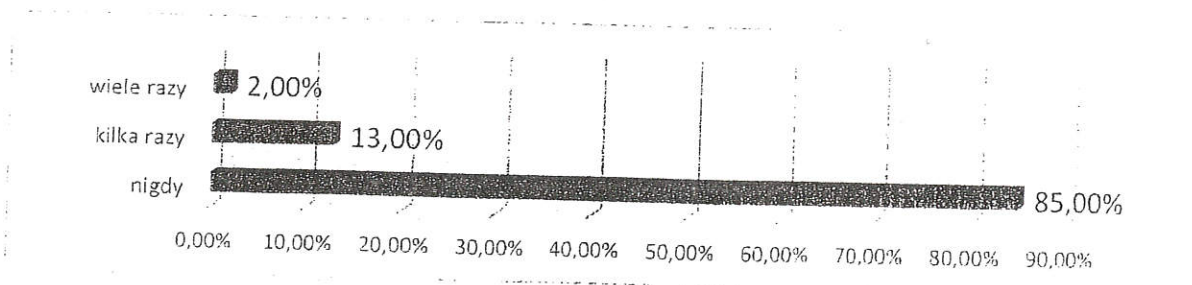
Kolejne trzy pytania dotyczyły doświadczeń respondentów związanych z hazardem. Na początek ankietowanych zapytano, czy kiedykolwiek brali udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy. 72,00% osób nigdy nie korzystało z takich usług, 25,00% osób robiło to kilka razy, a 3,00% osób robiło to wiele razy.

Czy brał/a Pan/i udział w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych w których wysyła się płatne smsy?

Natomiast na automatach w salonach gier nigdy nie grało 85,00% osób. Kilka razy robiło to 13,00% respondentów, a wiele razy – 2,00% osób.

Czy grał/a Pan/i na automatach, w salonach gier?

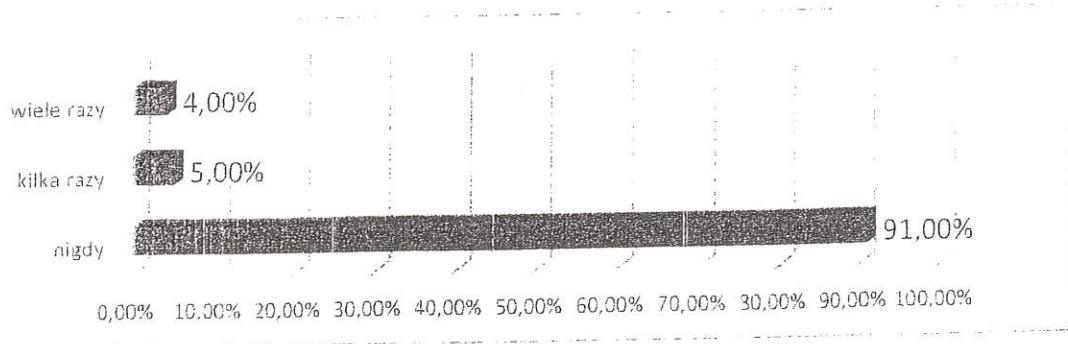
CU

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Zakłady bukmacherskie kilka razy obstawiało 5,00% ankietowanych, a wiele razy 4,00% badanych. Nigdy nie obstawiało ich 91,00% respondentów.

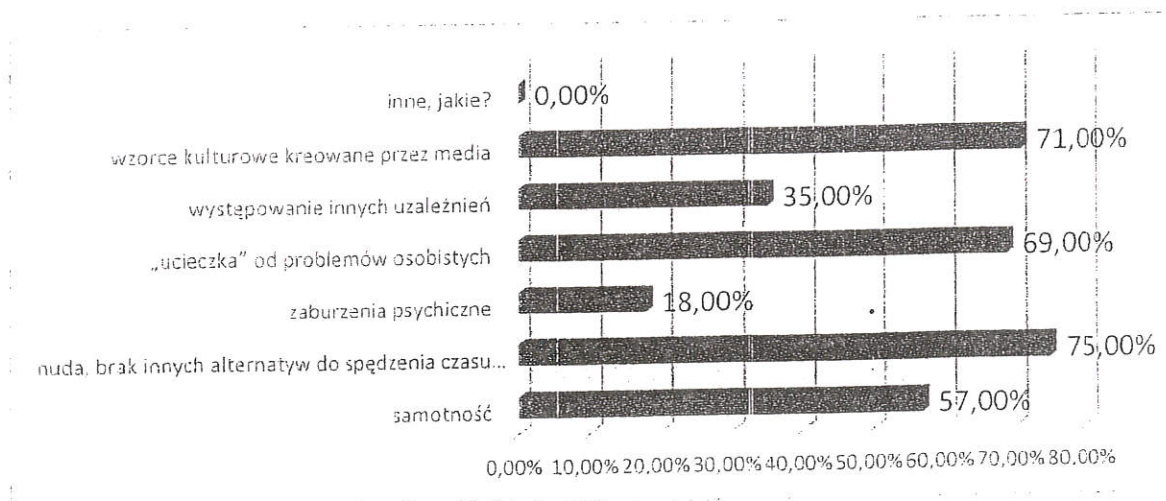
Zebrany materiał badawczy wskazuje, iż problem hazardu w mieście i gminie nie przybiera dużych rozmiarów, jednak jest on obecny. W związku z tym zaleca się podejmowanie działań profilaktycznych, (np. kampanii profilaktycznych), aby zapobiegać zwiększaniu się skali tego zjawiska.

Czy obstawiał/a Pan/i zakłady bukmacherskie, np. STS, Totomix?

Zdaniem ankietowanych, przyczyną uzależnień behawioralnych jest głównie nuda, brak alternatywnych form spędzania czasu wolnego – taką odpowiedź wskazało 75,00% osób. W dalszej kolejności wymieniano: wzorce kulturowe kreowane przez media (71,00%), „ucieczka” od osobistych problemów (69,00%), samotność (57,00%), występowanie innych uzależnień (35,00%) oraz zaburzenia psychiczne (18,00%).

Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny uzależnień od czynności takich jak: Internet, telefon komórkowy, zakupy, gry komputerowe, hazard? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

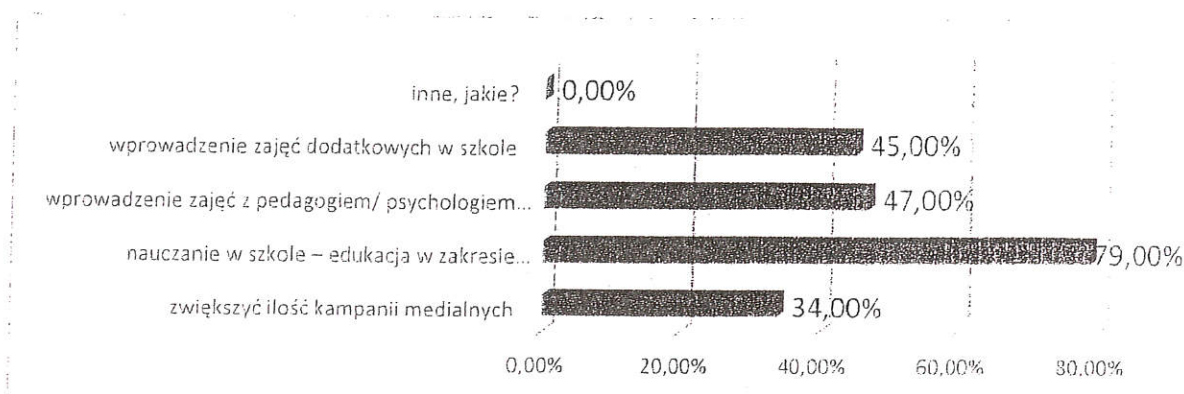

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

eu

Ankietowani sądzą, iż najlepszym działaniem profilaktycznym zapobiegającym uzależnieniom behawioralnym jest edukacja w szkole (79,00%) oraz wprowadzenie zajęć z pedagogiem/psychologiem szkolnym (47,00%). Rzadziej wskazywano na: wprowadzenie dodatkowych zajęć w szkole (45,00%), a także zwiększenie ilości kampanii medialnych (34,00%).

**Co według Pana/i należałoby zrobić, aby zapobiegać uzależnieniom behawioralnym?
(możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)**

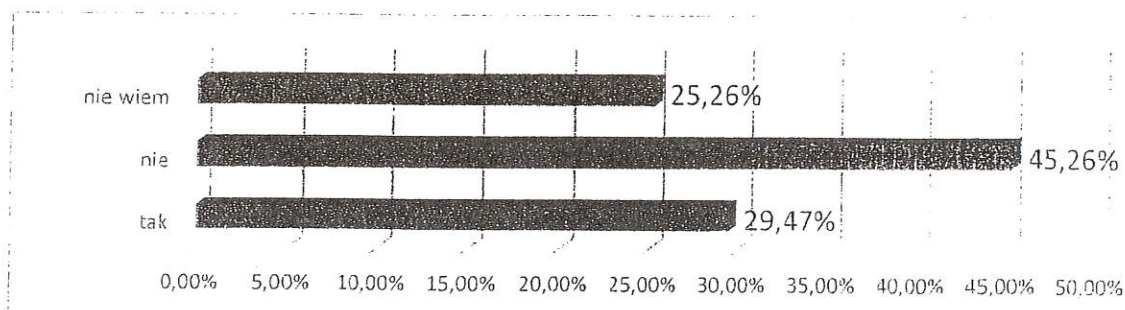

** Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Diagnoza – badanie dzieci i młodzieży

Na początek młodych respondentów zapytano czy ich zdaniem, osoby w ich wieku spożywają alkohol. 29,47% badanych uczniów uważa, że młodzież w ich wieku sięga po alkohol, 45,26% uczniów uważa, że ich rówieśnicy nie piją alkoholu, zaś 25,26% osób nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

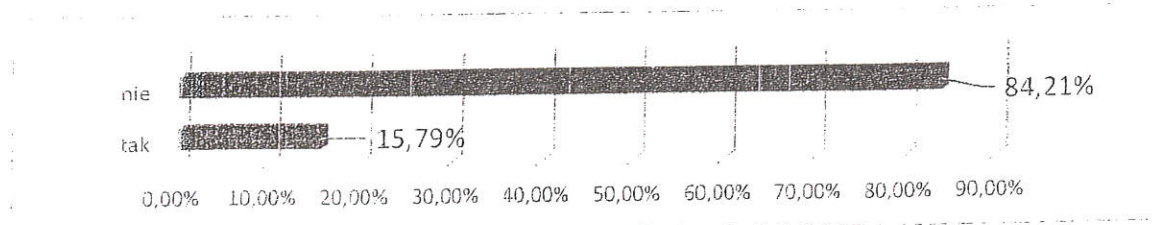
Czy osoby w Twoim wieku piją alkohol?

04

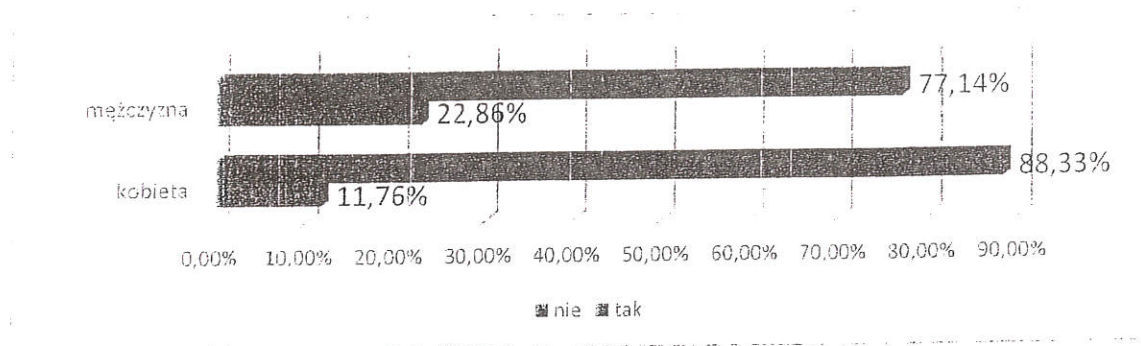
Do spożywania kiedykolwiek w życiu alkoholu przyznało się 15,79% uczniów. Natomiast 84,21% ankietowanych nigdy nie spożywało napojów alkoholowych. Pokazuje to, iż odsetek uczniów, którzy sięgali kiedykolwiek po alkohol nie jest wysoki.

Czy próbowałeś/aś pić alkohol?

Korelując zmienną płeć z pytanie „Czy próbowałeś/aś pić alkohol?” wynika, iż 11,76%³ dziewczynek i 22,86%⁴ chłopców spożywało napoje alkoholowe. Pokazuje to, iż to chłopcy częściej niż dziewczynki sięgają po alkohol, jednak nie obserwuje się tutaj dużych różnic.

Czy próbowałeś/aś pić alkohol? – w podziale na płeć

Na kolejne pytania dotyczące spożywania alkoholu odpowiedź mogły udzielić tylko te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż piły alkohol.

Uczniowie najczęściej sięgali pierwszy raz po alkohol w wieku poniżej 10 lat (46,67%). Kolejne 26,67% badanych uczniów piło pierwszy raz alkohol w wieku 13-14 lat. Natomiast 20,00% uczniów spożywało pierwszy raz alkohol w wieku 11-12 lat, a 6,67% w wieku 15-16 lat.

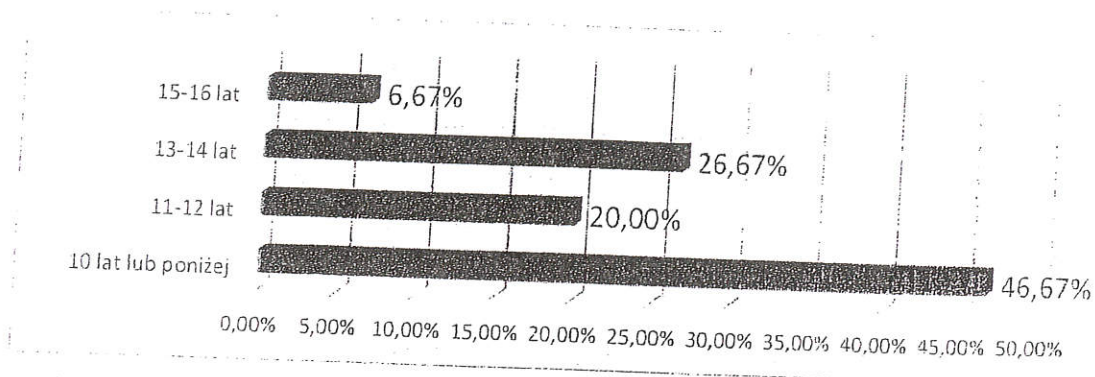
³ 7 osób.

⁴ 8 osób.

em

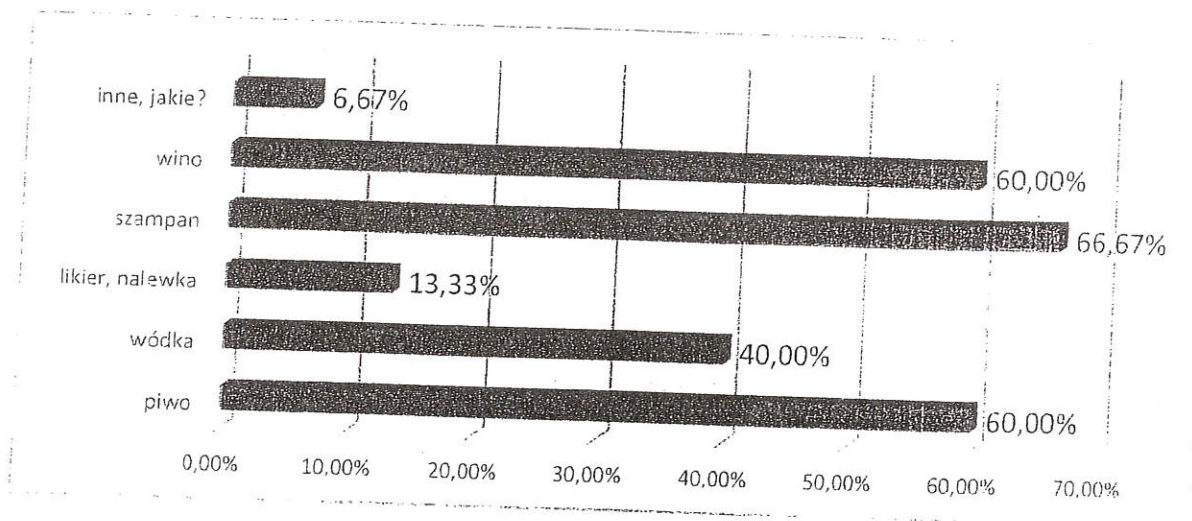
RADA MIEJSKA ZAWICHOST

W jakim wieku zacząłeś/zaczełaś pić alkohol?

Następnie młodzież, która miała już kontakt z alkoholem, poproszono o wskazanie rodzaju napoju wysokoprocentowego, który zdarzyło im się próbować. Respondenci najczęściej wskazywali na: szampana (66,67%), piwo (60,00%), wino (60,00%), wódkę (40,00%) oraz likiery i nalewki (13,33%). 6,67% uczniów wskazało odpowiedź „inne”, jednak nie podali nazw alkoholi, które spożywali.

Jaki rodzaj alkoholu próbowałeś/aś?

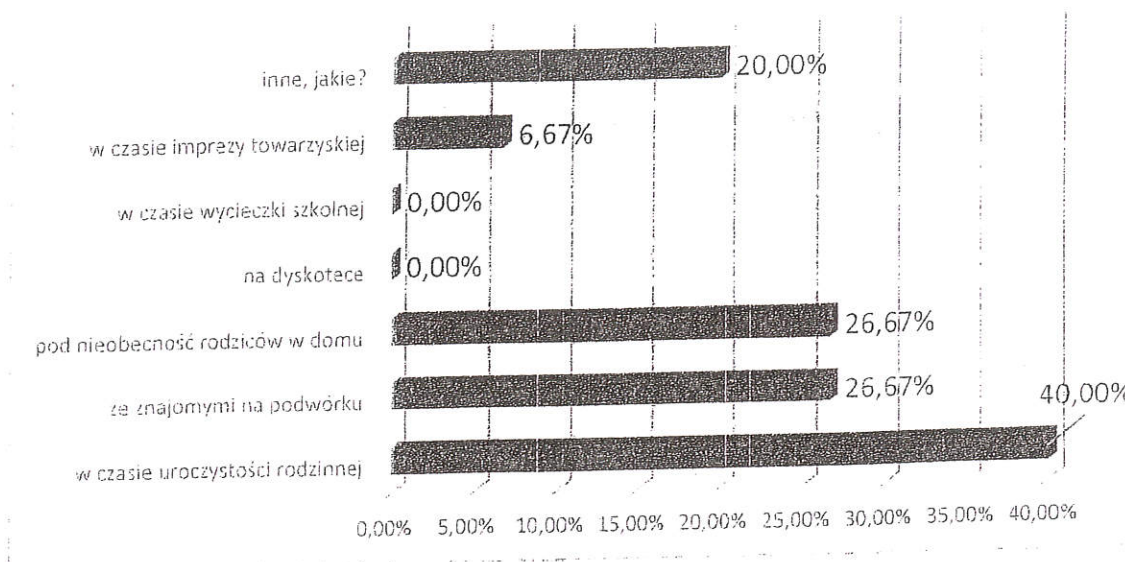

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Uczniowie po raz pierwszy sięgali po alkohol podczas uroczystości rodzinnej (40,00%), a także: ze znajomymi na podwórku (26,67%), pod nieobecność rodziców w domu (26,67%) oraz w czasie imprezy towarzyskiej (6,67%). Dodatkowo 20,00% uczniów wskazało inne okoliczności, jednak nie podali konkretnych przykładów.

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

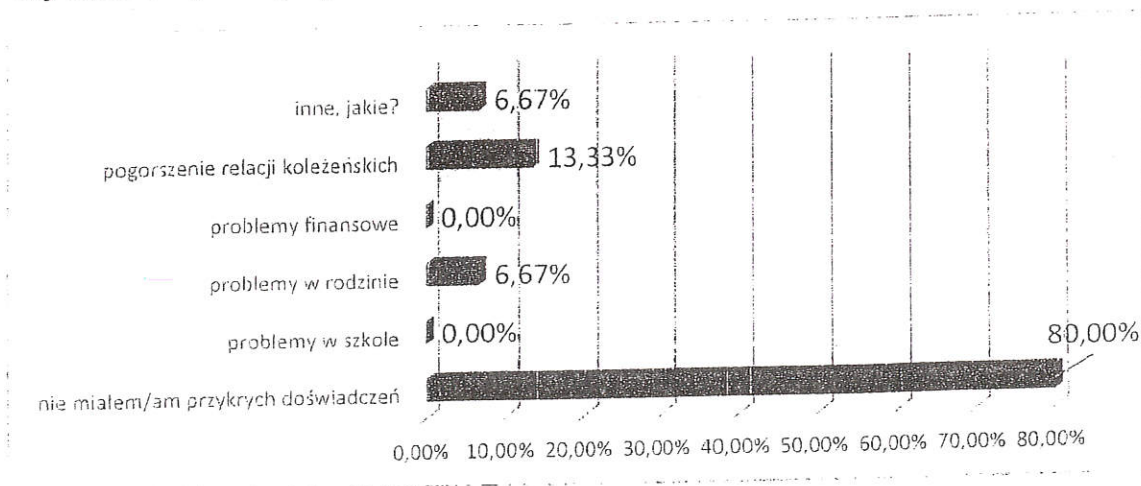
W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Większość uczniów, którzy przyznali, że spożywali już alkohol nie doświadczyło nigdy negatywnych konsekwencji związanych ze spożywaniem alkoholu (80,00%). Pozostali uczniowie wskazywali, iż doświadczyli pogorszenia relacji koleżeńskich (13,33%), problemów w rodzinie (6,67%) oraz innych konsekwencji, których nie wymienili (6,67%).

Czy miałeś/aś jakieś przykre doświadczenia związane ze spożywaniem alkoholu?

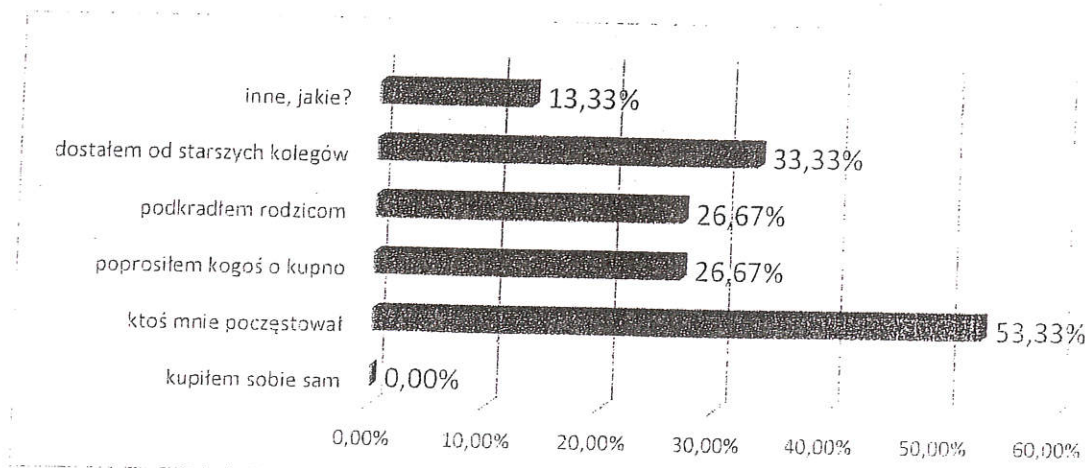

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Następnie poproszono ankietowanych uczniów o wskazanie jak zdobywają alkohol. Ponad połowa badanych przyznała, że została nim poczęstowana (53,33%), może to

wskazywać, iż uczniowie spożywali w tym przypadku alkohol jednorazowo. 33,33% uczniów dostało alkohol od starszych kolegów, po 26,67% osób podkrađło go rodzicom oraz poprosili kogoś o kupno alkoholu, a 13,33% osób wskazało na inne okoliczności, jednak nie podali konkretnych sposobów.

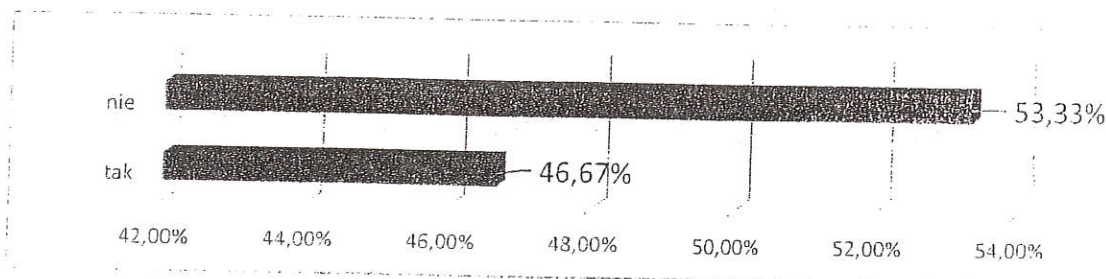
Jak otrzymałeś/aś alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Co ciekawe, większość uczniów przyznało, że ich rodzice nie wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu (53,33%). Natomiast 46,67% osób uważa, że rodzice wiedzą o tym fakcie.

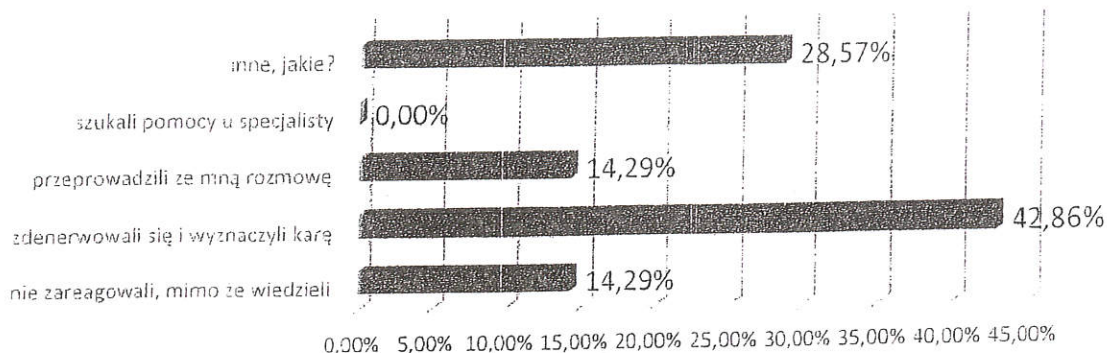
Czy rodzice wiedzą, że próbowałeś/aś pić alkohol?

Niepokój budzi fakt, iż 14,29% uczniów uważa, że ich rodzice nie zareagowali na informację o spożywaniu przez nich alkoholu. Natomiast 42,86% respondentów przyznało, że ich rodzice zdenerwowali się i wyznaczili karę, 14,29% uczniów wskazało, iż rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę, a 28,57% osób zaznaczyło odpowiedź „inne”, jednak nie wyjaśniając jaka była reakcja ich rodziców.

ak

Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?

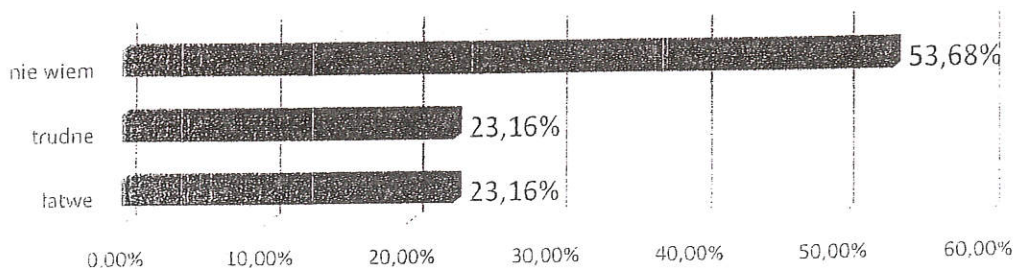

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Na kolejne pytania dotyczące spożywania alkoholu odpowiedź mogli udzielić wszyscy respondenci – nie tylko te osoby, które zadeklarowały, iż piły alkohol.

Uczniów zapytano, czy ich zdaniem kupno alkoholu przez osoby w ich wieku jest czymś osiągalnym na terenie Miasta i Gminy Zawichost. Ponad połowa osób nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie (53,68%). 23,16% uczniów wskazało, że zdobycie alkoholu jest łatwe, a kolejne 23,16% osób uważa, że pozyskanie alkoholu w ich mieście i gminie jest trudne.

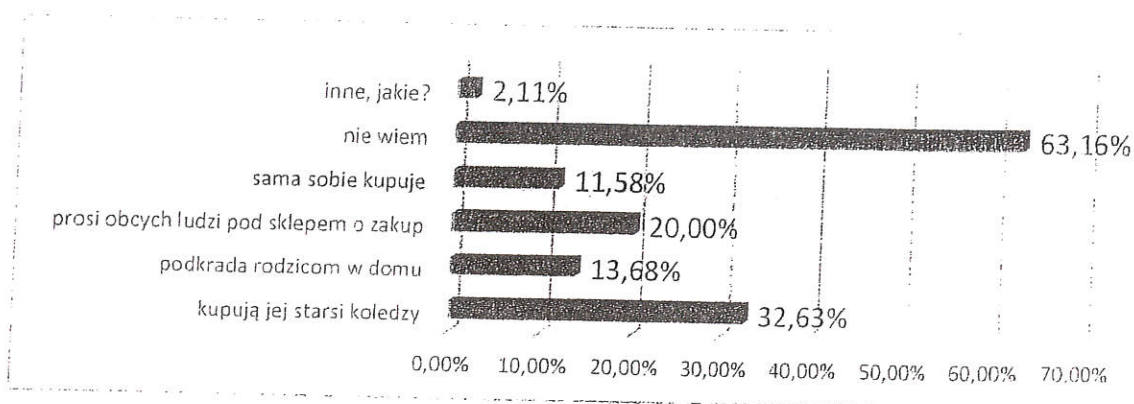
Gdybyś chciał/a zdobyć alkohol w swojej miejscowości byłoby to:

Znaczna część uczniów uważa, że młodzież z ich okolicy zdobywa alkohol dzięki starszym kolegom (32,63%), proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu (20,00%), podkradają rodzicom w domu (13,68%), rówieśnicy sami sobie kupują (11,58%) lub zdobywają go w inny sposób, jednak nie wskazano tutaj konkretnych przykładów (2,11%). Natomiast 63,16% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

any

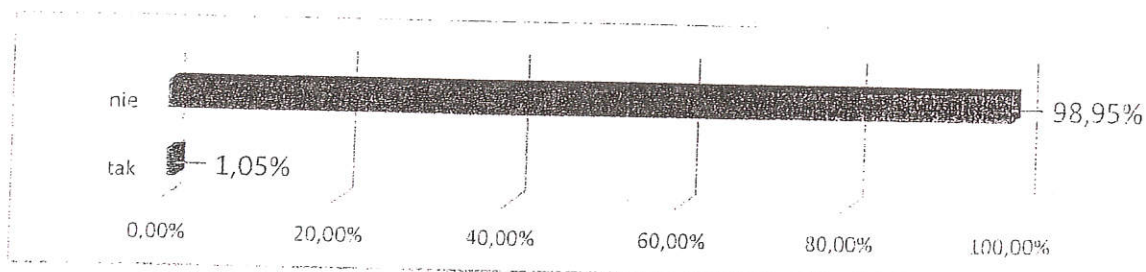
Jak młodzież w Twojej okolicy może zdobyć alkohol?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

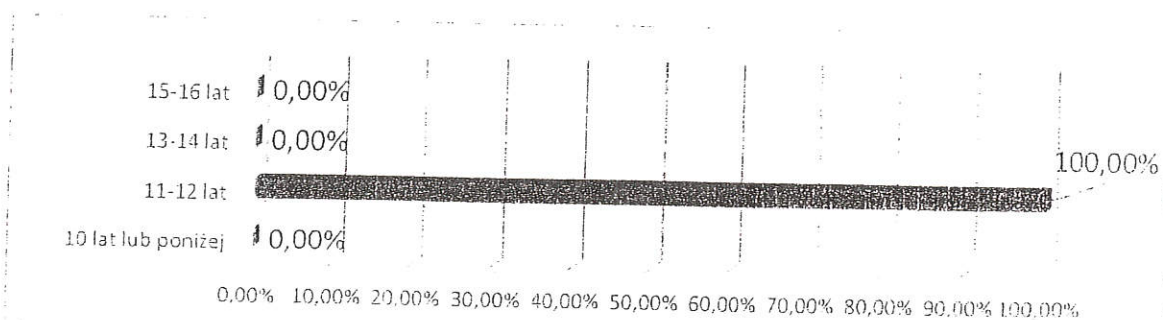
Kolejno, młodych respondentów zapytano, czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować zażywać narkotyki. 1,05% uczniów miało kontakt z narkotykami lub dopalaczami. Po substancje psychoaktywne sięgnęła wyłącznie jedna dziewczynka.

Czy próbowałeś/aś kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze?

Jeśli chodzi o wiek uczennicy, która miała kontakt z środkami psychoaktywnymi to znajdowała się ona w przedziale wiekowym 11-12 lat.

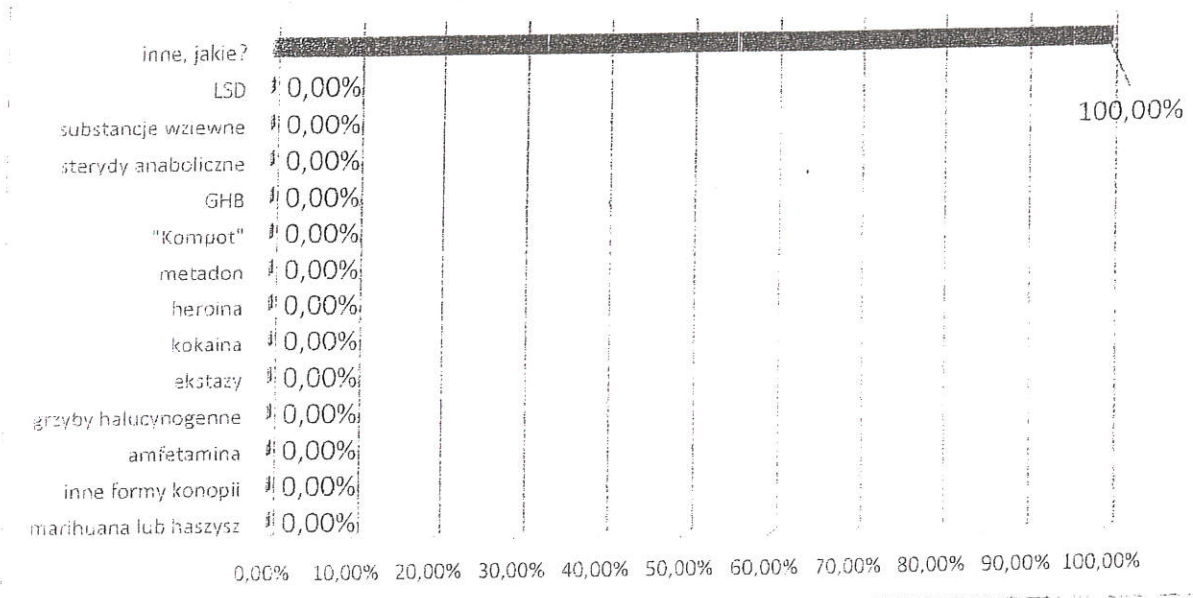
Jeśli tak, to ile miałeś/aś wtedy lat?

04

Uczennica ta zażywała środki psychoaktywne, które nie zostały wymienione w ankiecie.
Nie podała również jak nazywał się ten środek.

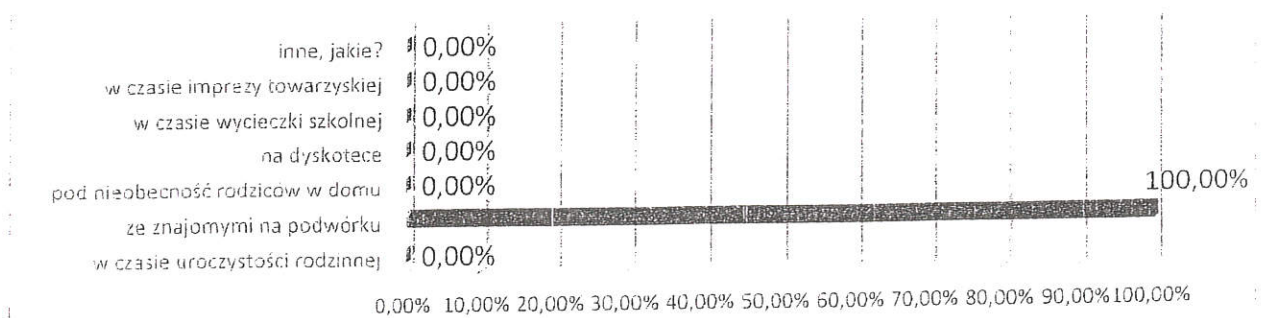
Jakie były to substancje?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Po raz pierwszy sięgała po narkotyki lub dopalacze ze znajomymi na podwórku.

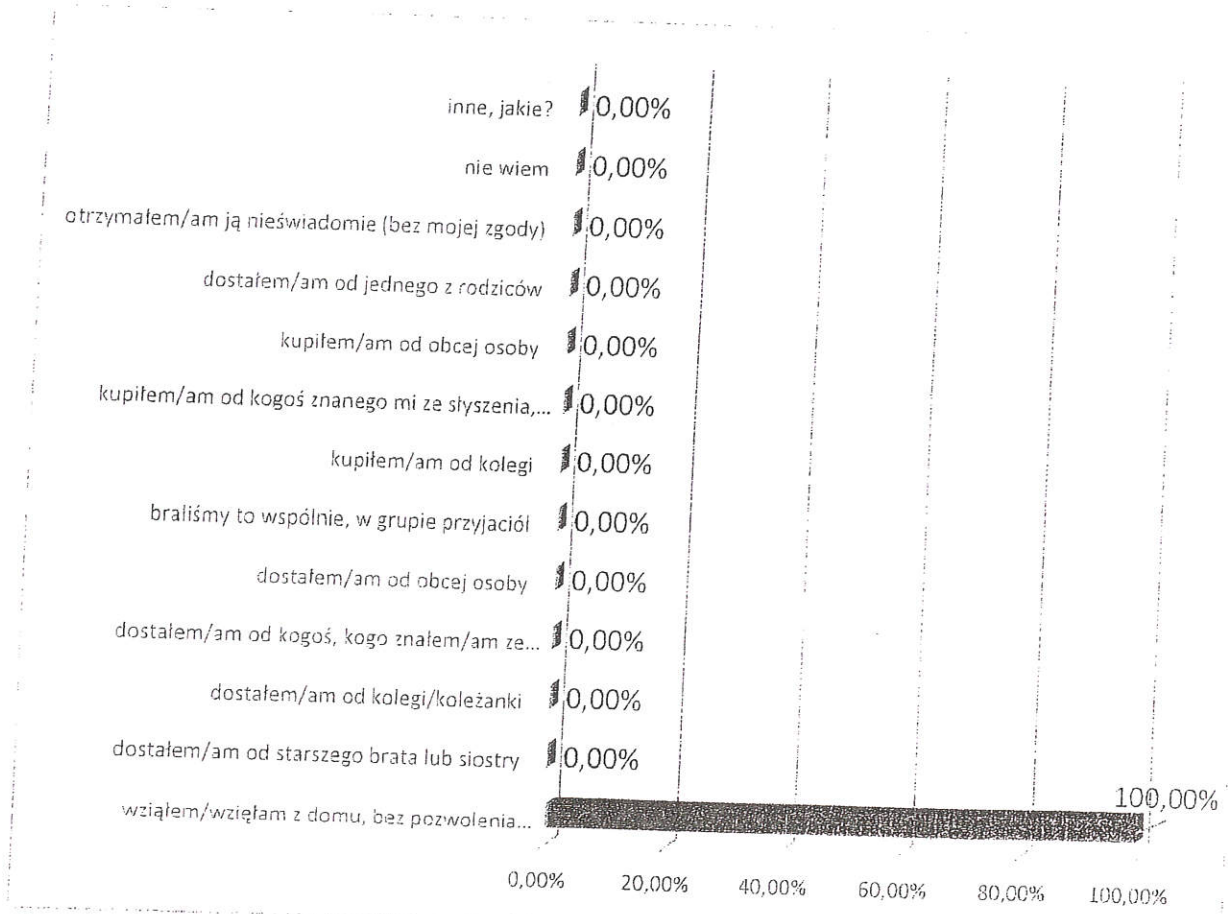
W jakich okolicznościach zażyłeś/aś narkotyki/dopalacze po raz pierwszy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak wskazuje, substancje psychoaktywne wzięła z domu, bez pozwolenia rodziców.

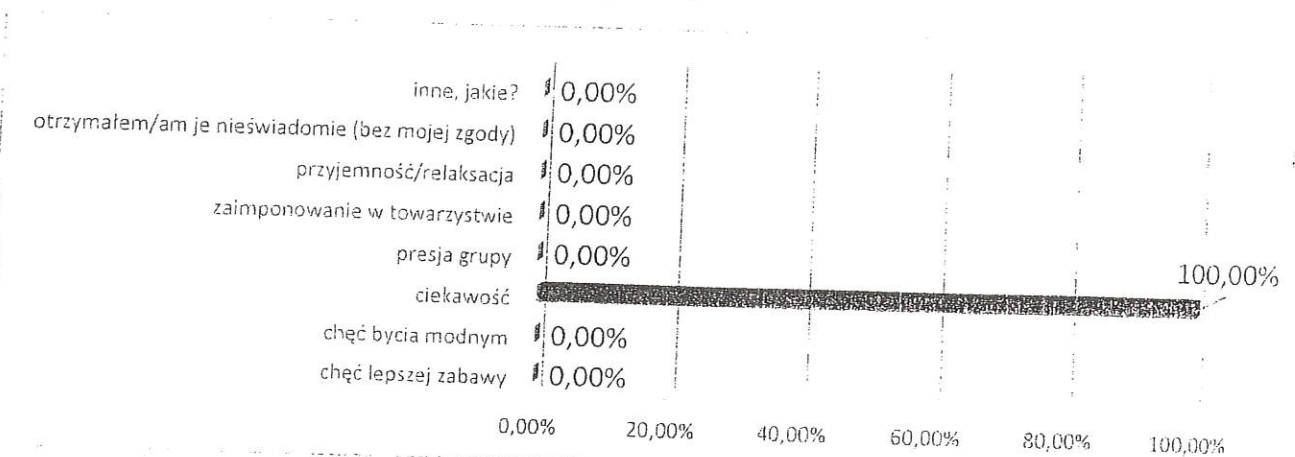
Skąd wzięłeś/wzięłaś tę substancję?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Natomiast jeśli chodzi o powód zażywania tych substancji, to uczennica wskazała, iż motywowała ją ciekawość.

Co skłoniło Cię do zażywania narkotyków/dopalaczy?

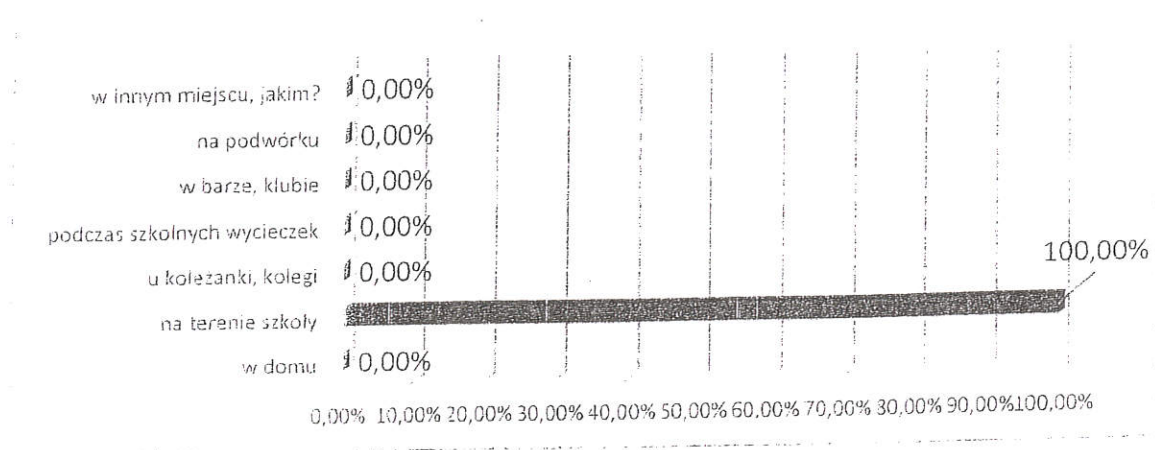

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż uczennica zażywała środki psychoaktywne na terenie szkoły (100,00%).

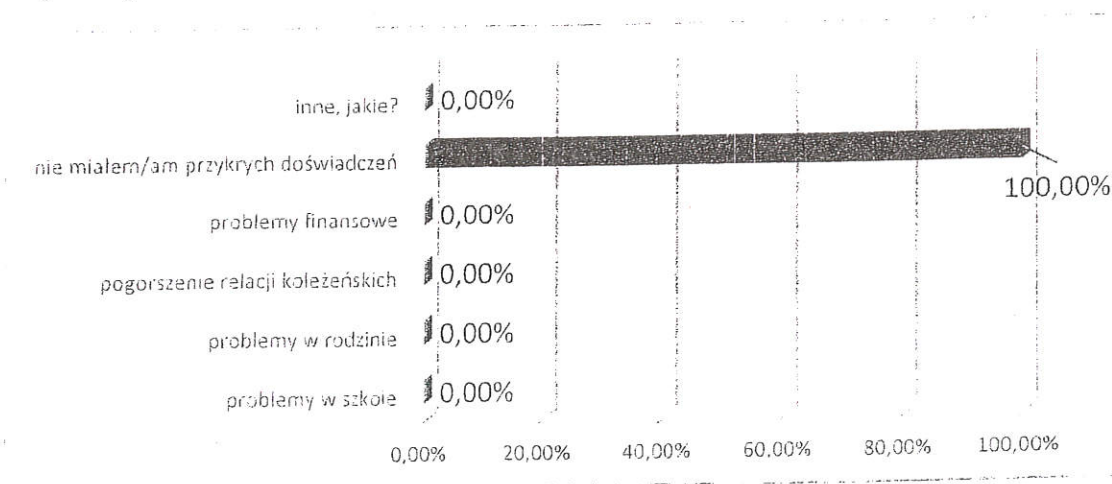
Gdzie zdarzyło Ci się zażywać narkotyki/dopalacze?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Jak wskazuje, nie miała żadnych przykrych doświadczeń związanych z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy.

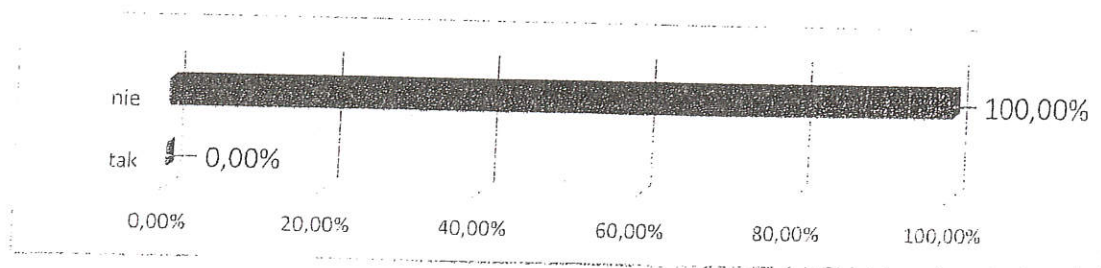
Czy miałeś jakieś przykre doświadczenia związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

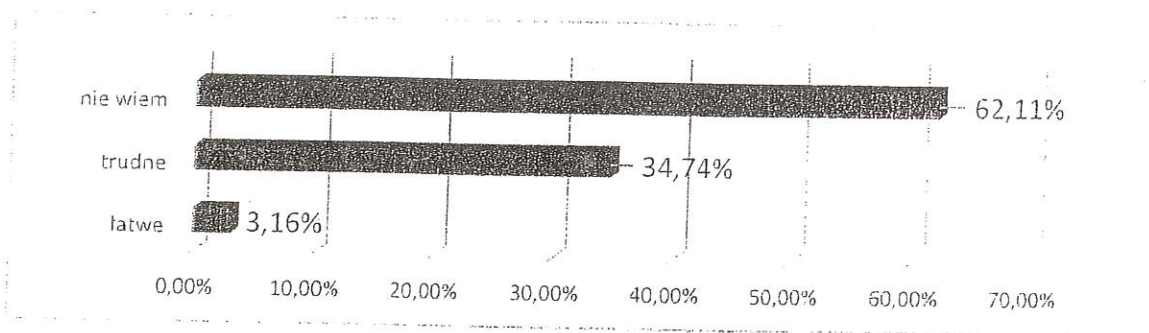
Uczennica uważa, że jej rodzice nie wiedzą o tym, iż miała kontakt z środkami psychoaktywnymi.

Czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

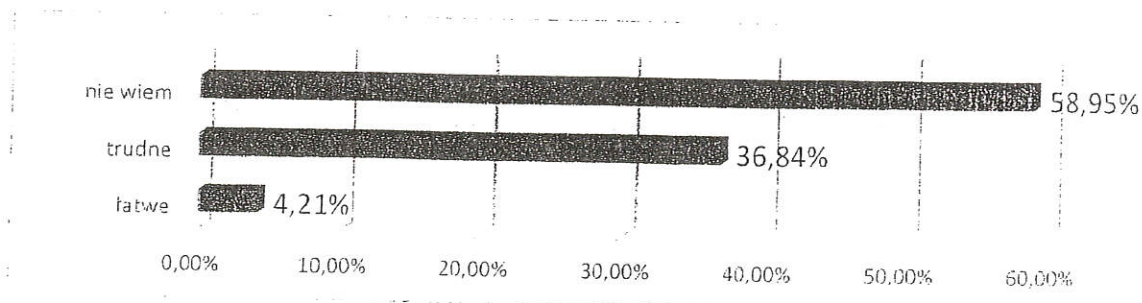
Następnie na kolejne pytanie odpowiedzi udzielali wszyscy ankietowani biorący udział w badaniu. Znaczna część uczniów nie wie, czy zdobycie narkotyków w ich mieście i gminie byłoby możliwe – taką odpowiedź wskazuje 62,11% uczniów. 34,74% młodzieży uważa, że zdobycie narkotyków na terenie Miasta i Gminy Zawichost jest trudne, zaś 3,16% uważa, że jest to łatwe.

Gdybyś chciał zdobyć narkotyki w swojej miejscowości byłoby to:

Podobnie wygląda to w przypadku możliwości pozyskania dopalaczy, 58,95% uczniów nie wie, czy w ich Mieście i Gminie te substancje są dostępne. Natomiast 36,84% osób uważa, iż są one trudno dostępne, a dla 4,21% osób zdobycie dopalaczy nie stanowi problemu.

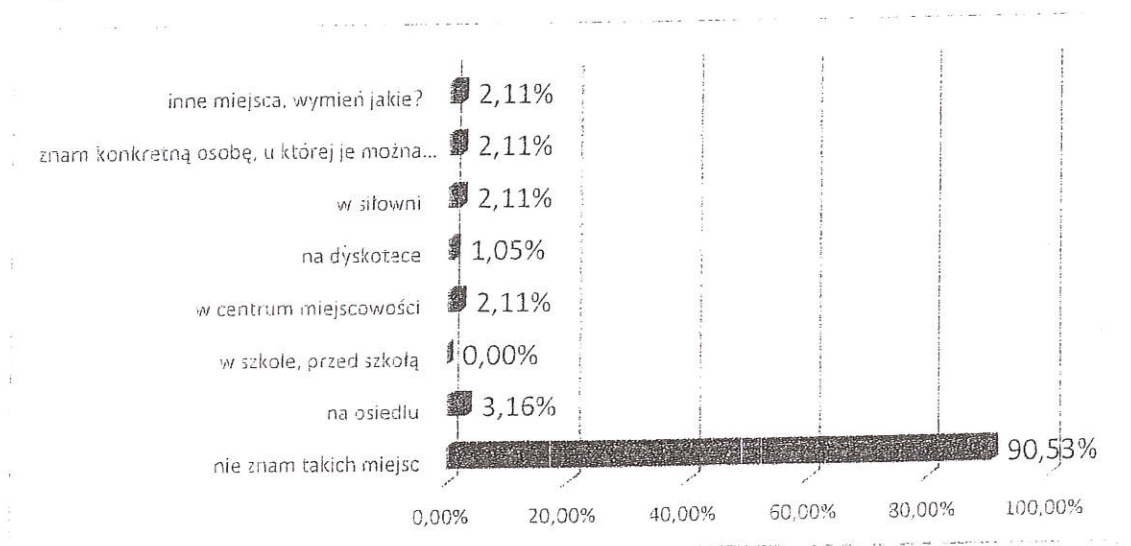
Gdybyś chciał zdobyć dopalacze w swojej miejscowości byłoby to:

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Zdecydowana większość badanych uczniów nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze na terenie Miasta i Gminy Zawichost (90,53%). Pozostali uczniowie wskazują na: osiedle (3,16%), centrum miejscowości (2,11%), siłownię (2,11%), dyskotekę (1,05%) oraz inne miejsca, których nie wymienili (2,11%). Zaś kolejne 2,11% uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić substancje psychoaktywne.

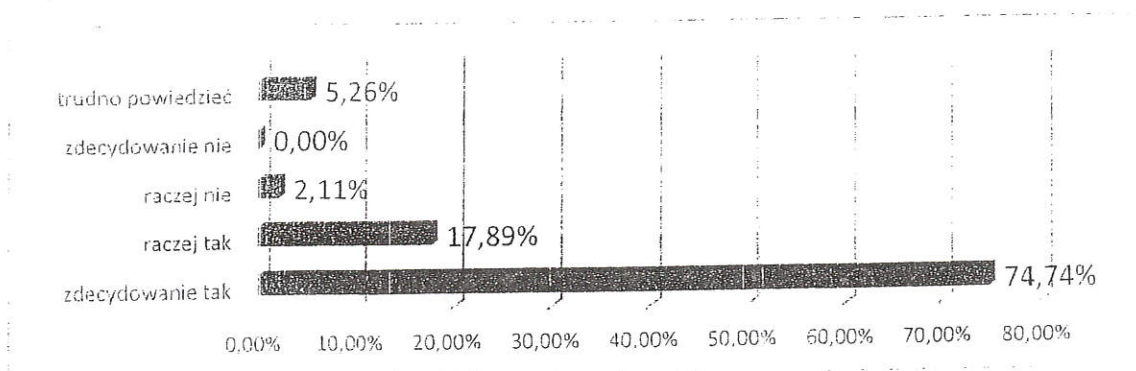
Czy znasz miejsca w swojej miejscowości gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

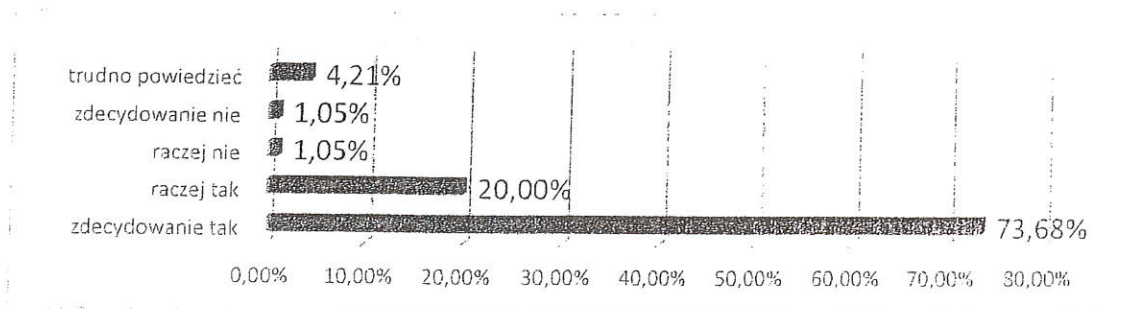
74,74% uczniów sądzi, że zażywanie narkotyków jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia, zaś 17,89% osób uważa, że jest to raczej szkodliwe. Z tą opinią nie zgadza się 2,11% uczniów, uważają oni, iż substancje te są raczej nieszkodliwe. Natomiast 5,26% ankietowanych wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Czy uważasz, że zażywanie narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia?

Ponadto 73,68% uczniów twierdzi, iż zażywanie dopalaczy jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia, a co piąty uczeń uważa, że substancje te są raczej szkodliwe. Natomiast 1,05% uczniów zaznaczyło odpowiedź „raczej nie”, a kolejne 1,05% osób „zdecydowanie nie”. Na to pytanie nie potrafiło odpowiedzieć 4,21% uczniów.

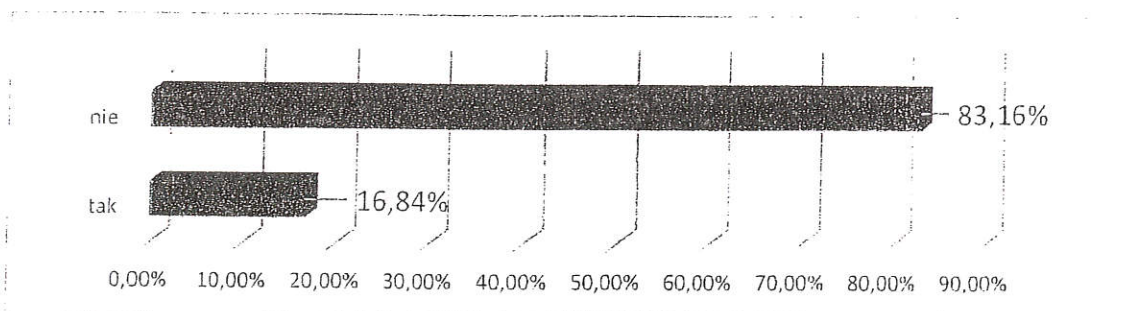
Czy uważasz, że zażywanie dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

Oprócz uzależnień od substancji psychoaktywnych w ostatnich latach coraz większym problemem stają się uzależnienia behawioralne - uzależnienia od zachowań, uzależnienia od czynności, zachowania nałogowe czy uzależnienia niechemiczne, np. patologiczny hazard, czy narastające w ostatnich latach lawinowo uzależnienie od komputera bądź od Internetu (siecioholizm).

Na początek ankietowanych uczniów zapytano, czy wiedzą czym są uzależnienia behawioralne. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 16,84% osób. Większość uczniów (83,16%) nie wie, czym jest to zjawisko.

Czy wiesz czym są uzależnienia behawioralne?

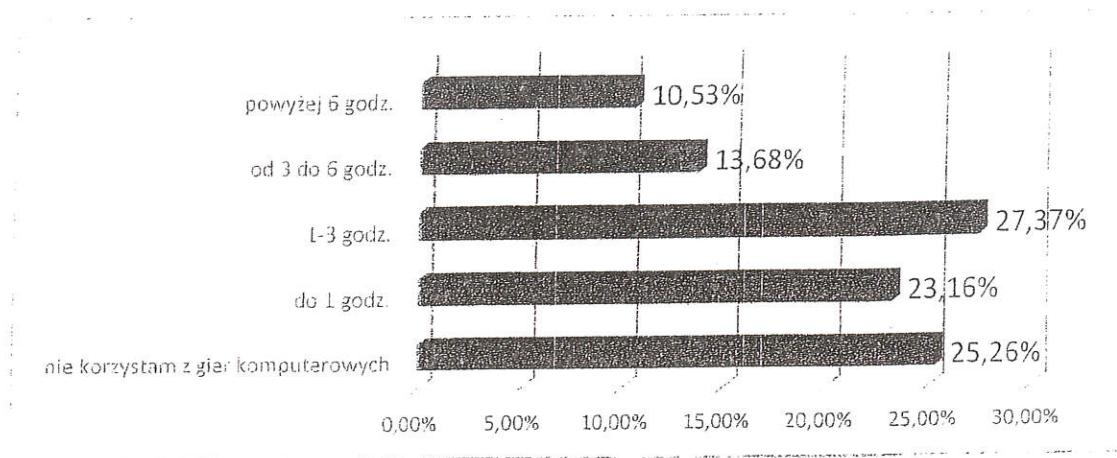

Następnie ankietowanych zapytano ile czasu poświęcają każdego dnia na granie w gry komputerowe. Ze zgromadzonego materiału badawczego wynika, iż uczniowie poświęcają dziennie: od 1 do 3 godzin (27,37%) oraz do 1 godziny (23,16%). Od 3 do 6 godzin na tę aktywność poświęca 13,68% ankietowanych, zaś powyżej 6 godzin dziennie poświęca na gry komputerowe 10,53% uczniów. Natomiast 25,26% uczniów nie gra w gry komputerowe.

Clay

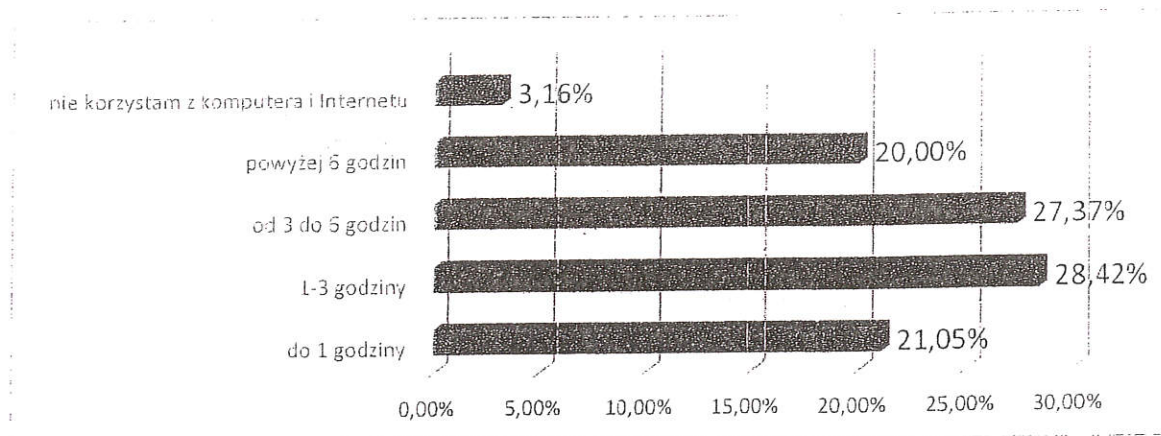
RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na granie w gry komputerowe?

Ponadto na korzystanie poza lekcjami z komputera/Internetu uczniowie poświęcają każdego dnia: powyżej 6 godzin (20,00%), od 3 do 6 godzin (27,37%), od 1 do 3 godzin (28,42%) oraz do 1 godziny (21,05%). Kolejne 3,16% ankietowanych uczniów nie korzysta z nowych mediów.

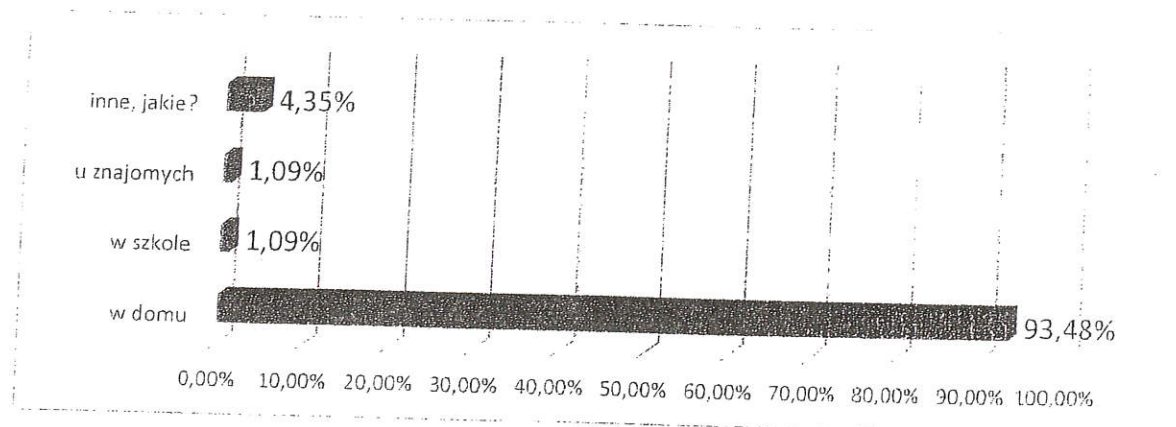
Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z komputera i Internetu (poza nauką)?

Na kolejne sześć pytań dotyczących korzystania z urządzeń mobilnych odpowiadały wyłącznie te osoby, które w poprzednim pytaniu zadeklarowały, iż korzystają z nich.

Większość uczniów, którzy przyznali, iż używają komputera i Internetu, korzysta najczęściej z nich w domu (93,48%). W szkole z tego medium korzysta 1,09% ankietowanych, zaś u znajomych kolejne 1,09% uczniów. W innych miejscach z urządzeń mobilnych korzysta 4,35% osób, uczniowie nie podali konkretnych miejsc.

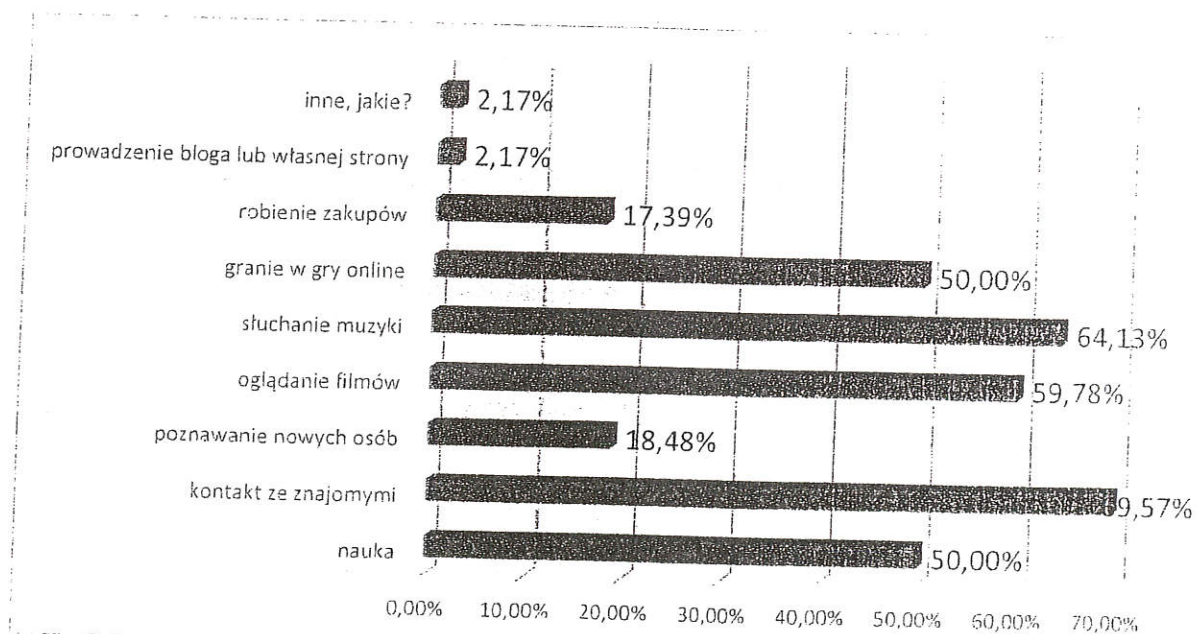
Gdzie najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu, uczniów poproszono o wskazanie, w jakim celu najczęściej korzystają z komputera i Internetu. Uczniowie wskazywali na następujące powody: kontakt ze znajomymi (69,57%), słuchanie muzyki (64,13%), oglądanie filmów (59,78%), granie w gry online (50,00%), nauka (50,00%), poznawanie nowych osób (18,48%), robienie zakupów (17,39%) oraz prowadzenie bloga lub własnej strony (2,17%). Dodatkowo 2,17% ankietowanych wskazało inne powody, nie podając konkretnych przykładów.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z komputera i Internetu?

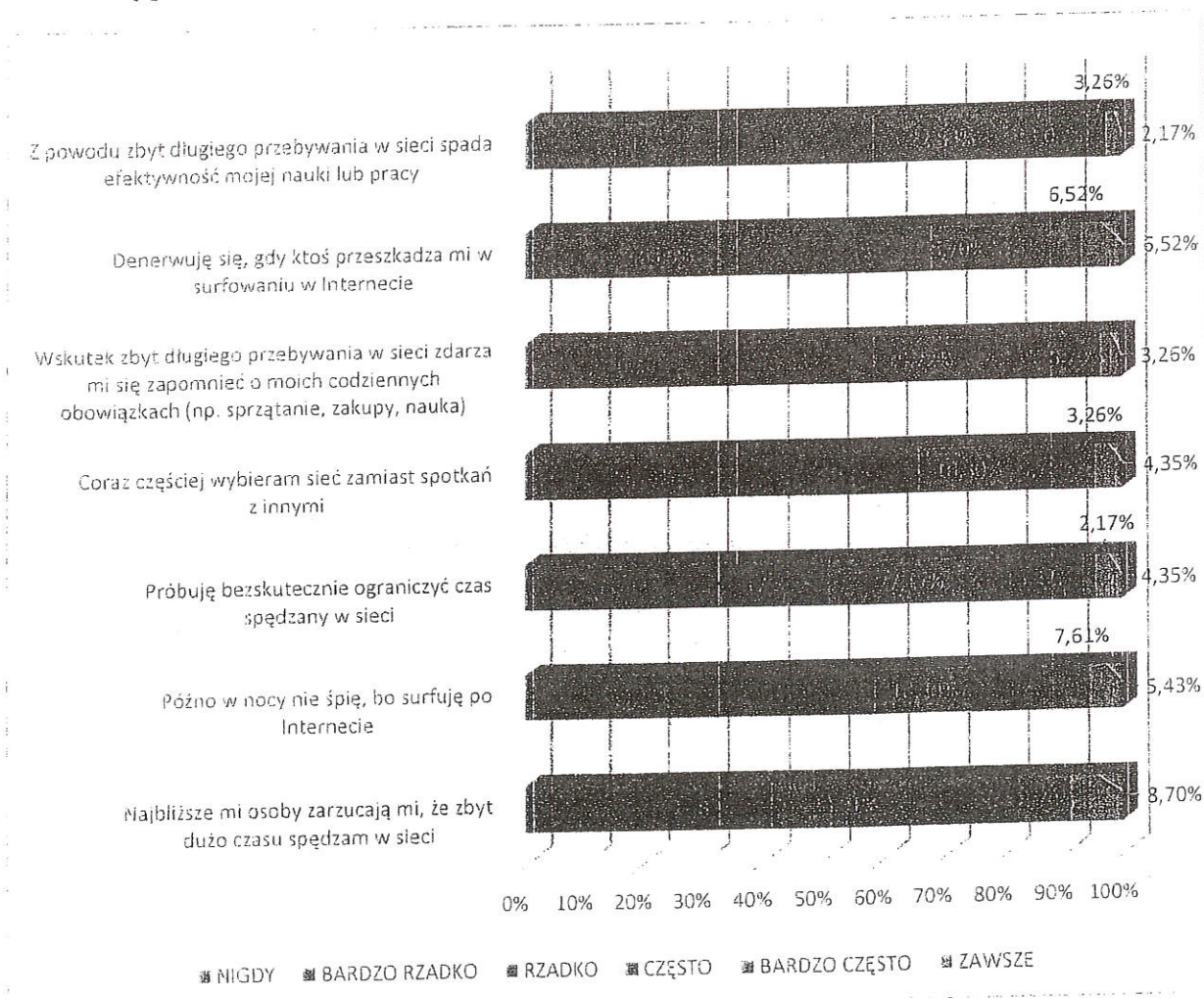
* Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

04

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

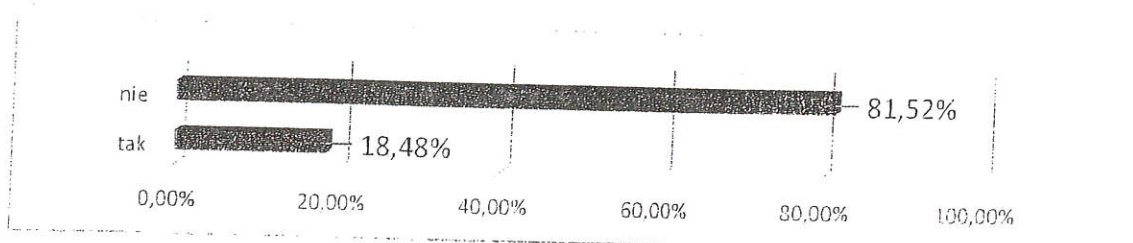
Celem sprawdzenia, czy uczniowie zmagają się z problemami uzależnień behawioralnych poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego skala problemu uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Jedynie 4,35% ankieterowanych zawsze próbuje bezskutecznie ograniczyć czas spędzany w sieci, a 6,52% osób denerwuje się, gdy ktoś przeszkadza im w korzystaniu z Internetu. Kolejne 5,43% uczniów zawsze późno chodzi spać, bo korzysta z Internetu oraz zapomina o codziennych obowiązkach ponieważ nadmiernie korzysta z sieci (3,26%). 8,70% uczniów uważa, że najbliższe osoby zawsze zarzucają im, że zbyt dużo czasu spędzają w sieci. Co istotne zdecydowana większość uczniów nigdy lub bardzo rzadko spotkała się z problemami wymienionymi w ankiecie. Dane pokazują, iż problem uzależnień od komputera i Internetu wśród uczniów z Miasta i Gminy Zawichost jest widoczny, jednak nie przybiera on obecnie dużych rozmiarów. Warto jednak wprowadzić działania profilaktyczne, aby nie dopuścić do zwiększenia się skali tego zjawiska.

Odnieś się proszę, do poniższych stwierdzeń korzystając z przedstawionej skali.

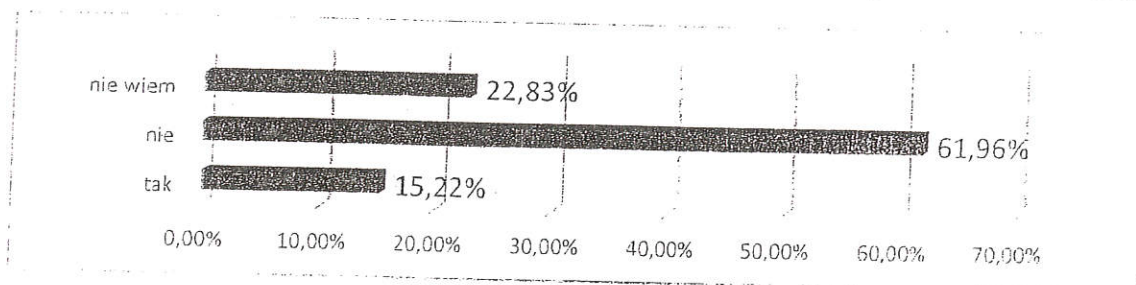
Następnie uczniów zapytano, czy czuli kiedykolwiek dyskryminację z powodu braku dostępu do komputera lub Internetu. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 18,48% ankietowanych uczniów.

Czy czuleś się kiedykolwiek dyskryminowany ze względu na brak dostępu do komputera i Internetu?

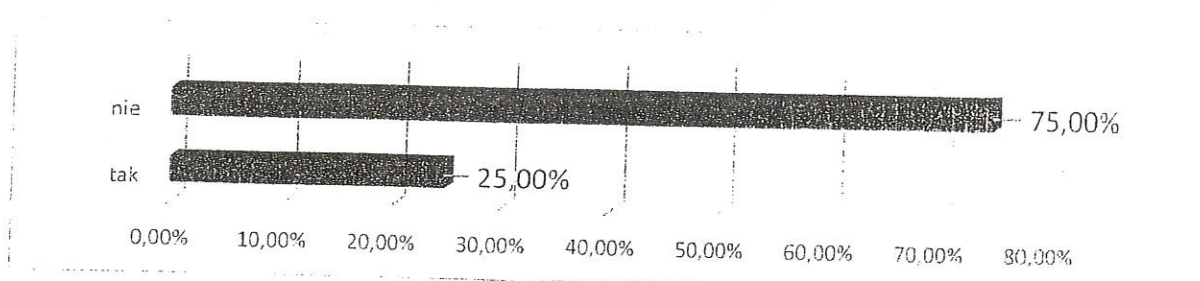
Jak przyznają respondenci, blokadę rodzicielską posiada 15,22% z nich. Natomiast 61,96% osób nie posiada takiego zabezpieczenia na swoim komputerze, a 22,83% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy na komputerze z którego korzystasz jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska”?

Uczniom zadano również pytanie dotyczące ukrywania prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego, 25,00% uczniów kłamało, aby ukryć prawdziwą ilość czasu przeznaczoną na tę aktywność.

Czy zdarzyło Ci się kłamać aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu np. przed rodzicami?

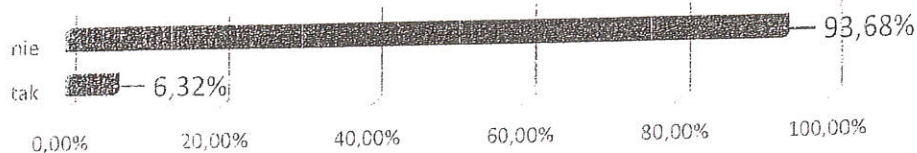

OK

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Na pytanie dotyczące bezpieczeństwa cyfrowego odpowiedzi udzielali wszyscy ankietowani uczniowie. Wśród nich 6,32% osób podało swoje dane osobie poznanej w Internecie. Świadczyć to może o tym, iż Ci uczniowie nie znają konsekwencji wynikających z takiego zachowania.

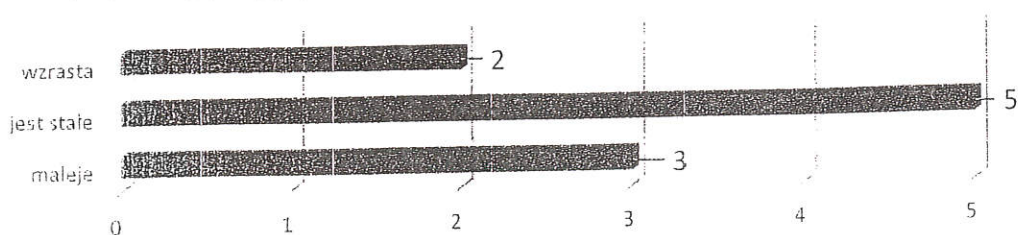
Czy podałeś swoje dane osobowe osobie poznanej w Internecie?

Diagnoza – badania sprzedawców

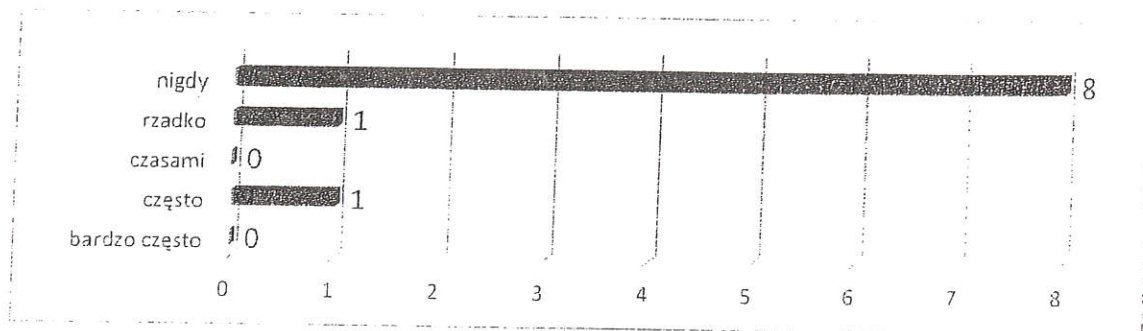
Pytania skierowane do osób pracujących w sklepach na terenie Miasta i Gminy Zawichost, miały na celu sprawdzenie ich opinii względem skali spożywania napojów alkoholowych przez mieszkańców, ich dostępności dla osób nieletnich oraz znajomości ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Badanych poproszono zatem, o ocenę poziomu spożycia alkoholu na przestrzeni kilku lat. Trzech respondentów zauważyło zmniejszanie się poziomu spożycia alkoholu, pięć osób stwierdziło, że jest ono stałe. Warto zwrócić uwagę na to, że również dwóch badanych wskazało na jego wzrost.

Proszę ocenić czy spożycie alkoholu na przestrzeni kilku lat w Pana/i mieście/gminie:

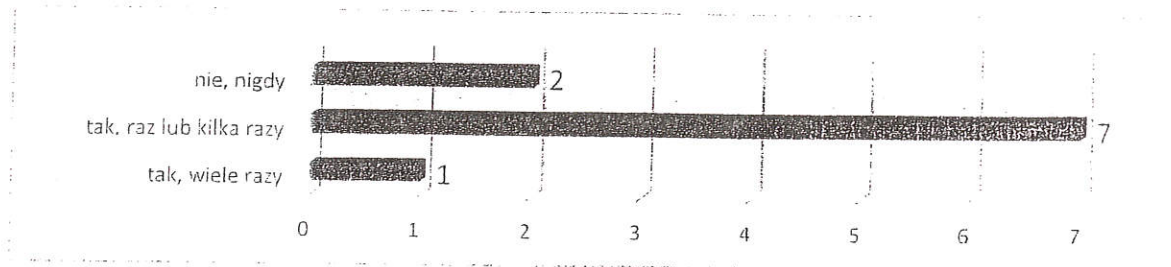
W dalszej kolejności sprzedawców poproszono o ocenę częstotliwości sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w ich mieście i gminie. Ośmiu badanych stwierdziło, że do takich sytuacji nigdy nie dochodzi, jeden respondent uważa, że ma to miejsce rzadko, według kolejnej osoby dzieje się tak często.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom niepełnoletnim w Pana/i mieście i gminie?

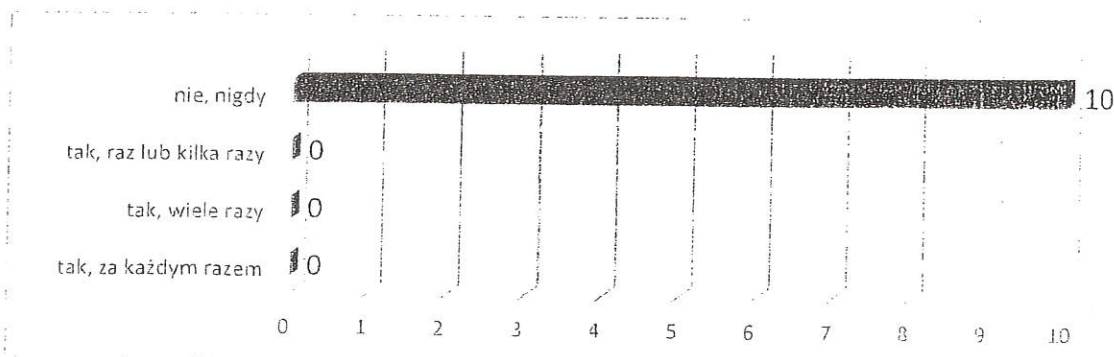
W zamierzeniu diagnozy było również poznanie, jak często zdarzają się sytuacje, że osoba niepełnoletnia próbuje zakupić alkohol w obsłużanym przez badanych punkcie. Analizując odpowiedzi na to pytanie można zauważyć, że według siedmiu osób miało to miejsce raz lub kilka razy, jeden badany zaznaczył odpowiedź „wiele razy”, a według deklaracji kolejnych dwóch osób nigdy nie zdarzyła im się taka sytuacja.

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsłużanym przez Pana/ią punkcie?

Przeprowadzone badania wskazują na to, żadnemu z respondentów nie zdarzyło się sprzedawać alkohol osobie niepełnoletniej.

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie niepełnoletniej?

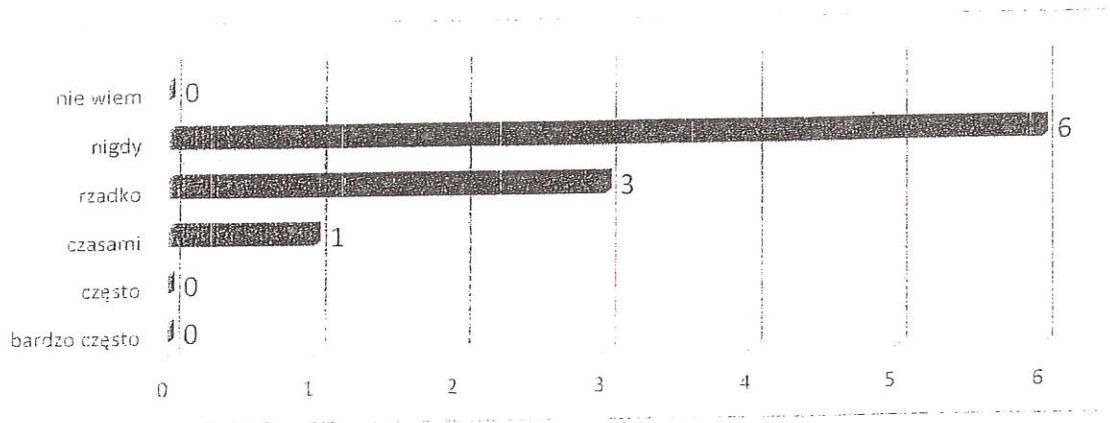

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedawcy napojów alkoholowych mają obowiązek kontrolować dokumenty tożsamości klientów, w celu weryfikacji ich pełnoletniości. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że nie wszyscy sprzedawcy napojów alkoholowych w mieście i gminie, weryfikują wiek osoby wyglądającej na nieletnią **za każdym razem**. Czterech badanych pytało o dowód osobisty za każdym razem, dwóch sprzedawców sprawdzało dowód wiele razy, a kolejne cztery osoby robiły to raz lub kilka razy. Co istotne, żaden z ankietowanych nie wskazał odpowiedzi „nigdy”.

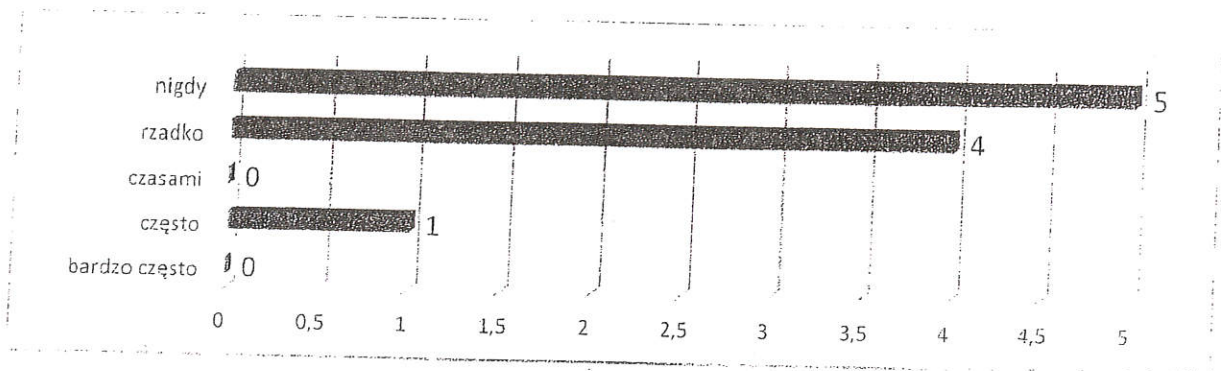
Respondentów zapytano również o to, jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w ich mieście i gminie. Sześciu sprzedawców stwierdziło, że taka sytuacja nigdy nie ma miejsca. W opinii trzech osób ma to miejsce rzadko, a jedna osoba wskazała odpowiedź „czasami”.

Proszę ocenić jak często ma miejsce sytuacja jazdy po wypiciu alkoholu w Pana/i mieście i gminie?

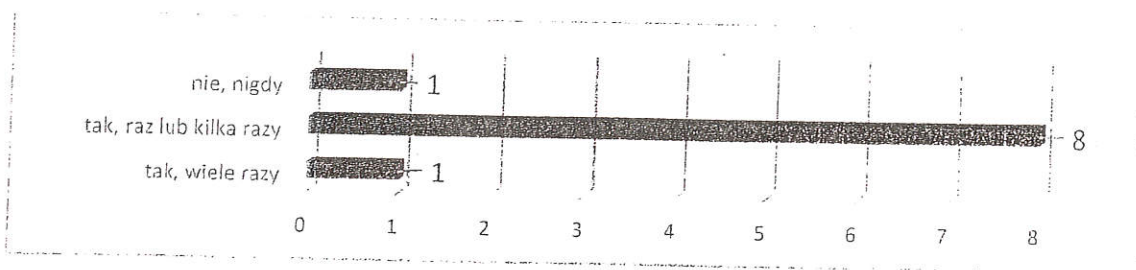
Na pytanie dotyczące częstotliwości sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym na terenie Miasta i Gminy Zawichost, czterech sprzedawców stwierdziło, że takie sytuacje na terenie ich miasta i gminy mają miejsce rzadko, zdaniem jednej osoby alkohol często jest sprzedawany osobom nietrzeźwym. Pięciu ankietowanych stwierdziło, że w ich opinii alkohol nigdy nie jest sprzedawany osobom nietrzeźwym.

Proszę ocenić jak często zdarza się, że alkohol jest sprzedawany osobom nietrzeźwym w Pana/i mieście i gminnie?

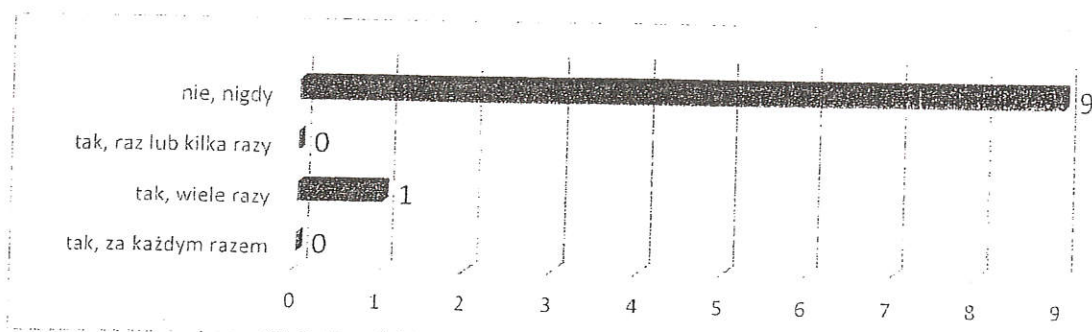
Ponadto na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że według jednego sprzedawcy wiele razy i zdaniem ośmiu sprzedawców raz lub kilka razy, zdarzyło się, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Kolejnej osobie nigdy nie przytrafiła się taka sytuacja.

Czy zdarzyło się Panu/i, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie?

Badania wykazały również, że jeden respondent wiele razy sprzedał alkohol osobie nietrzeźwej. Natomiast dziewięciu ankietowanych nigdy nie podało wyrobów alkoholowych osobom nietrzeźwym.

Czy zdarzyło się Panu/i sprzedać alkohol osobie nietrzeźwej?

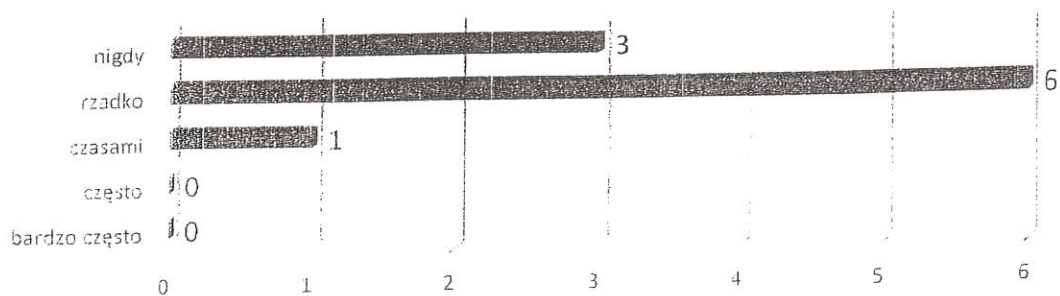

04

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

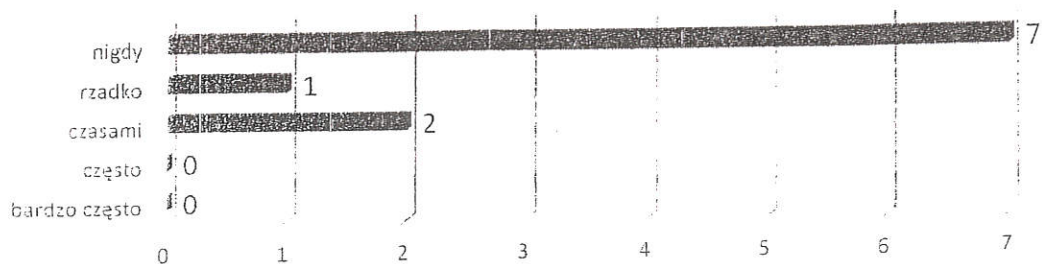
Trzech ankietowanych sprzedawców stwierdziło, że klienci sklepów nigdy nie spożywają alkoholu na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży w ich mieście i gminie. W opinii kolejnych sześciu osób ma to miejsce rzadko, jeden sprzedawca uważa, że czasami zdarzają się takie sytuacje.

Proszę ocenić jak często zdarza się sytuacja, że klienci sklepu spożywają alkohol na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży alkoholu w Pana/i mieście i gminie?

Ponadto na pytanie jak często sprzedawcom zdarza się wzywać policję z powodu zakłócenia porządku przez osobę pod wpływem napojów wysokoprocentowych, na terenie punktów sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy, siedmiu sprzedawców stwierdziło, iż nie miało potrzeby wzywania policji. Dwie osoby robiły to czasami, a jednej osobie zdarzało się to rzadko.

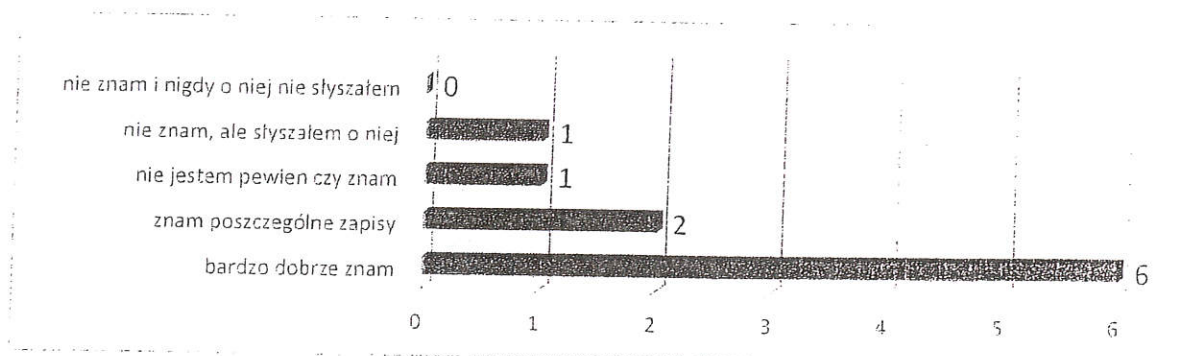
Jak często zdarza się Panu/i wzywać policję z powodu zakłócenia porządku przez osobę pod wpływem alkoholu na terenie punktu sprzedaży alkoholu lub w jego najbliższej okolicy?

Analizując odpowiedzi na pytanie dotyczące znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącej się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu możemy zauważyć, że sześciu respondentów zna bardzo dobrze treść tej ustawy, a kolejne dwie

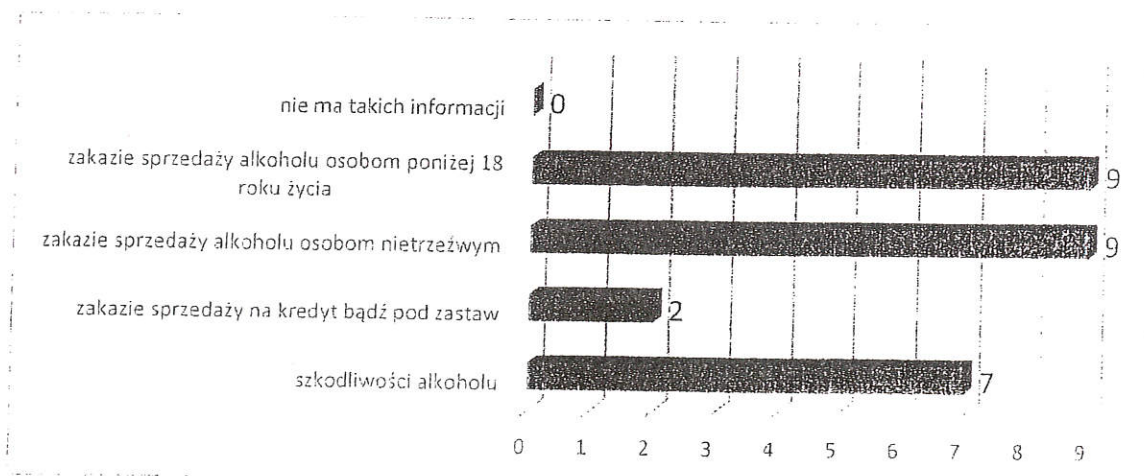
osoby znają poszczególne zapisy ustawy. Ponadto jedna osoba nie zna ustawy, ale słyszała o niej, zaś również jeden ankietowany nie był pewny czy zna ustawę.

Czy zna Pan/i ustawę z dnia 26 X 1982 r. o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi odnoszącą się do odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Właściciele punktów sprzedających napoje alkoholowe, mają obowiązek umieścić w widocznym miejscu w swoim sklepie, informację o szkodliwości alkoholu. Badanie ankietowe pokazało, że nie we wszystkich sklepach widnieje taka wiadomość. Umieszczenie informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia zadeklarowało dziewięciu sprzedawców, informację o zakazie sprzedaży osobom nietrzeźwym – dziewięć osób, natomiast informację o zakazie sprzedaży na kredyt bądź pod zastaw – dwóch ankietowanych, a informacje o szkodliwości alkoholu posiada w sklepie siedmiu sprzedawców.

Czy w obsługiwanym przez Pana/ią punkcie znajdują się informacje na temat:

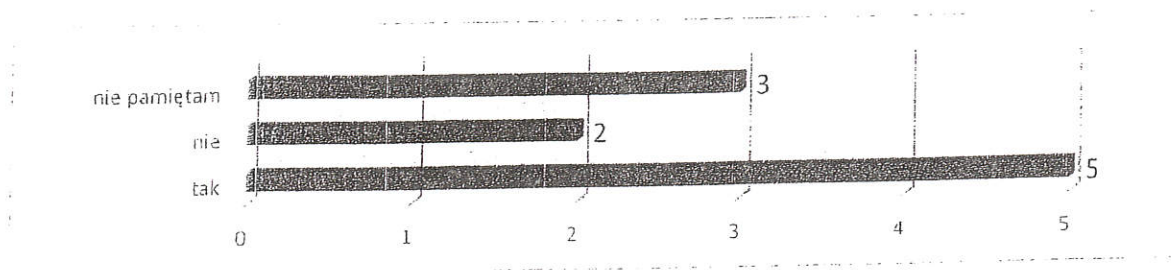

Warto zwrócić uwagę na to, że pięciu respondentów brało udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu. Natomiast dwie osoby nie uczestniczyły w tego rodzaju szkoleniach, a kolejne trzy osoby nie pamięta, czy zostały przeszkolone.

Chy

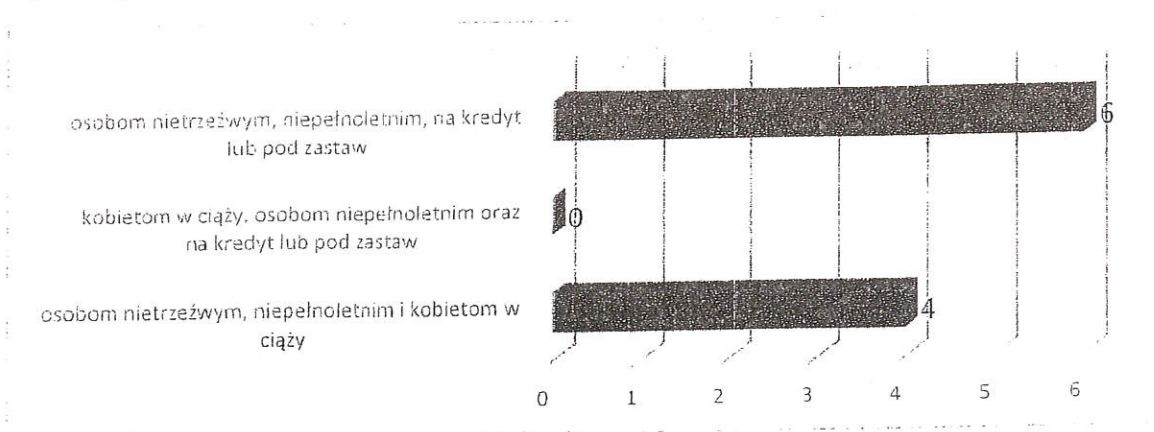
RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniu dotyczącym odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu?

Ostatnie pytanie skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych miało na celu zbadanie ich wiedzy na temat ustawowych zakazów sprzedaży alkoholu. Na podstawie zebranych danych możemy zauważyć, że prawidłową wiedzę na ten temat wskazało sześciu sprzedawców, gdyż stwierdzili oni, że zabrania się sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim oraz na kredyt lub pod zastaw. Czterech respondentów zaznaczyło błędną odpowiedź, tj. „osobom nietrzeźwym, niepełnoletnim i kobietom w ciąży” – ta odpowiedź jest błędna, gdyż wymienia kobiety w ciąży, którym ustawa nie zabrania sprzedaży alkoholu.

Komu zabrania się sprzedaży i podawania napojów alkoholowych według ustawy z dnia 26 X 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

Rekomendacje

Rekomendacje do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy oraz instytucji, których celem jest profilaktyka, powstały na podstawie wniosków z badania diagnozującego problemy społeczne na terenie Miasta i Gminy Zawichost:

- 1) Dzięki realizowanym programom profilaktycznym wiedza uczniów jest na wysokim poziomie, a skala uzależnień nie przybiera dużych rozmiarów. Pozytywne wyniki, mogą być konsekwencją inicjatyw edukacyjnych ze strony środowiska szkolnego, dlatego należy kontynuować tę działalność.
- 2) W kwestii spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych wśród nieletnich, należałoby prowadzić monitoring tego problemu oraz organizować spotkania edukacyjne zarówno z uczniami, jak i rodzicami na temat zagrożeń wynikających z tego typu uzależnień. W związku z tym zalecana jest realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, papierosów, narkotyków oraz dopalaczy.
- 3) W opinii młodzieży podejmowane działania profilaktyczne są dla nich ciekawe i chętnie w nich uczestniczą oraz jak widać spełniają zamierzony cel, dlatego warto dalej organizować pogadanki z wychowawcami w szkole (47,37%) oraz warsztaty profilaktyczne z udziałem specjalistów (38,95%). W związku z tym ważne jest także edukowanie pedagogów, wychowawców oraz nauczycieli, aby wyposażyć ich w umiejętności potrzebne do prowadzenia świadomej profilaktyki szeroko pojętych uzależnień.
- 4) Warto zwrócić się do instytucji zewnętrznych, których specjaliści mogą prowadzić szkolenia dla nauczycieli z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, nauki asertywności, aktualizacji systemu prawnego oraz sposobów na skuteczne przekazywanie odpowiedniej wiedzy dostosowanej do etapu rozwojowego uczniów. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną szkolenia takie powinny odbywać się również online.
- 5) Aby zwiększyć skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych zaleca się kontynuowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, kontynuowanie organizacji szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych.

Ze względu na występowanie problemu alkoholowego, rekomenduje się:

- 1) Jak wskazują dane zaprezentowane w diagnozie, wśród uczniów nie obserwuje się wysokiej skali problemów społecznych (15,79% uczniów przyznało, iż spożywało kiedykolwiek alkohol, 13,68% uczniów paliło kiedykolwiek papierosy, a 1,09% uczniów sięgnęło kiedykolwiek po narkotyki). Kontynuowanie realizacji działań profilaktycznych będzie

przeciwdziałać wzrostowi odsetka uczniów sięgających po używki. Zaleca się nie ustawać w realizowanych działaniach profilaktycznych skierowanych do uczniów.

- 2) Warunkiem skuteczności profilaktyki dzieci i młodzieży jest koordynowanie działań obejmujących wszystkie obszary funkcjonowania społeczeństwa. Oznacza to, że działania profilaktyczne powinny być skierowane na najważniejsze modyfikowalne czynniki ryzyka (sprzedaż alkoholu, zapewnienie opieki nieletnim, zmniejszenie przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez nieletnich) i czynniki chroniące (edukacja, budowanie umiejętności psychologiczno-społecznych), dotyczące zarówno samych uczniów, ale również całej społeczności lokalnej.
- 3) Do spożywania alkoholu przyznało się 15,79% uczniów. Jednak już 29,47% uważa, że ich rówieśnicy sięgają po wyroby alkoholowe. Z tego względu zaleca się zintensyfikowanie realizowanych działań profilaktycznych. Celem zwiększenia zainteresowania wśród uczniów zagadnieniami związanymi z profilaktyką, zaleca się połączenie kilku form strategii profilaktycznych, między innymi:
 - **Edukacyjnej** - poprzez realizację określonych zajęć profilaktycznych (np. otwartych zajęć warsztatowych, projekcji filmów ukazujących problem, spotkań ze specjalistami, np. z psychologiem, terapeutą ds. alkoholowych, pedagogiem szkolnym).
 - **Interwencyjnej** - w indywidualnych przypadkach, głównie we współpracy z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły,
 - **Informacyjnej na terenie szkoły** - gazetki, materiały informacyjne. Obserwuje się, bezpośrednio zaangażowanie uczniów w opracowanie materiałów profilaktycznych, np. w formie konkursu, zwiększa ich zainteresowanie treściami profilaktycznymi. W związku z tym można zorganizować np. konkurs plastyczny na stworzenie plakatu promującego abstynencję, czy też szkolny konkurs wiedzy o uzależnieniach.
- 4) Warsztaty lub szkolenia z ekspertami oraz pogadanki z wychowawcą. Badania pokazały, iż są to najbardziej lubiane przez uczniów formy profilaktyki. Istotne jest, aby działania profilaktyczne kierować do wszystkich uczniów, a także do nauczycieli i rodziców. Holistyczne podejście zwiększy skuteczność prowadzonych działań. Ich głównym celem jest nauczenie uczniów postawy asertywnej oraz wskazanie interesujących możliwości spędzania czasu wolnego w grupie. Jest to szczególnie istotne, ze względu na fakt, iż znaczna część uczniów przyznała, że młodzież sięga po alkohol z ciekawości (54,74%) oraz aby zaimponować innym (48,42%).

- 5) Zgodnie z założeniami strategii alternatyw⁵, gdy uczniowie będą mieli alternatywne możliwości spędzania czasu wolnego, rzadziej będą sięgać po używki. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż badania⁶ pokazują, że dzieci i młodzież zaangażowane w działania sportowe, rzadziej sięgają po używki. Zaleca się, aby zwiększyć działania informacyjne, aby każdy mieszkaniec miał świadomość, jakie działania, projekty oraz zajęcia realizuje i proponuje Miasto i Gmina Zawichost.
- 6) Opracowanie działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach z uwzględnieniem istotnej roli telewizji i Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, na co wskazuje fakt, iż większość ankietowanych uczniów czerpie wiedzę właśnie z tego źródła informacji (38,95%). Natomiast od rodziny wiedzę czerpie jedynie 22,11% uczniów. Dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.
- 7) Zintensyfikować działania ukierunkowane na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie wśród dzieci i młodzieży przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych. Zgodnie z założeniami strategii edukacyjnej, u uczniów należy wzmocnić umiejętności psychologiczne oraz społeczne, ponieważ sama wiedza nie chroni ich przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.
- 8) Zwiększenie świadomości rodziców lub opiekunów w zakresie konsekwencji spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Dane zaprezentowane w diagnozie wskazują, iż 46,67% rodziców, wie że ich dzieci piją alkohol, a 14,29% z nich w ogóle nie zareagowało na tę informację.
- 9) Ze względu na fakt, iż rodzice często nie reagują na informację o sięganiu przez dzieci po substancje uzależniające, zaleca się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców. Zajęcia te powinny być nakierowane na wczesne diagnozowanie niepokojących sygnałów, w tym wytyczne do obserwowania i rozmów diagnozujących problem alkoholowy, a także w praktyczny sposób zapoznanie rodziców z alkotestami i testami antynarkotykowymi. Dodatkowo zaleca się zwrócenie uwagi rodziców na problem przyzwolenia społecznego na zakup alkoholu przez nieletnich. Powinny wskazać rzetelne

⁵ Strategie, PARPA obecnie Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, [dostęp online 08.09.2019r.] [http://www.parpa.pl/download/remedium/strategie_03.pdf]

⁶ Między innymi Raport z badania „Wpływ aktywności sportowej na spożycie używek wśród dzieci i młodzieży szkolnej z gminy Piaseczno” [dostęp online 08.09.2019r.]

źródła wsparcia i informacji w zasięgu ręki oraz uniwersalne i skuteczne zasady współpracy ze szkołą.

10) Wiedzę na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych uczniowie czerpią również od nauczycieli (wskazało na nich 20,00% uczniów). Z tego względu istotne jest, aby nauczyciele potrafili właściwie przekazywać tę wiedzę uczniom. Zaleca się dalsze prowadzenie szkoleń dla nauczycieli. Tematyka zajęć powinna być nakierowana na obszar konfliktów międzypokoleniowych i komunikację, a także budowanie autorytetu opiekuna lub sposobu na jego odzyskanie. Istotne jest także, aby podczas szkoleń zwrócić uwagę nauczycieli na problem przyzwolenia społecznego na zakup alkoholu przez nieletnich.

11) Zwiększenie liczby kontroli punktów sprzedaży alkoholu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Wynika to z faktu, iż uczniowie oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie miasta i gminy jest możliwe, co dotyczy się również pozostałych substancji takich jak narkotyki, dopalacze oraz papierosy. Młodzież zdobywa alkohol za pośrednictwem starszych kolegów, którzy dokonują za nich zakupu napojów alkoholowych (32,63%), kupują go sobie samodzielnie (11,58%) lub proszą o pomoc obcych ludzi znajdujących się w pobliżu sklepu (20,00%). Nacisk powinien być również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów, ponieważ jak wykazały informacje uzyskane od sprzedawców, nie jest to normą - czterech na dziesięciu sprzedawców robi to za każdym razem, gdy nie ma pewności, czy klient jest osobą pełnoletnią.

12) Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zna bardzo dobrze sześciu sprzedawców, poszczególne zapisy znają dwie osoby, a jeden respondent nie zna ustawy, ale słyszał o niej, również jedna osoba nie była pewna, czy zna ustawę. Z tego względu zaleca się szkolenie dla sprzedawców, podczas których zostanie omówiona ustawa i zostaną zinterpretowane przepisy m. in.:

- 1) Art. 14-16 (kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać / sprzedawać alkoholu)
- 2) Art. 18 (w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych)
- 3) Art. 43-45 (omówienie konsekwencji prawnych wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń).

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

Ze względu na występowanie problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, rekomenduje się:

- 1) Policja powinna prowadzić szeroko zakrojone akcje prewencyjne związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu. Badanie dorosłych mieszkańców wykazało, że mieszkańcy byli świadkami prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu (34,00% osób było świadkiem takiej sytuacji), a dodatkowo 9,88% ankietowanych mieszkańców raz prowadziło pojazd będąc pod wpływem alkoholu, 4,94% osób robi to sporadycznie, a 1,23% często. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej.
- 2) Częstsze monitorowanie przez policję miejsc publicznych na terenie gminy, ze szczególnym wyczuleniem na obecność osób nietrzeźwych i niepełnoletnich spożywających alkohol. Badania pokazały, iż jedynie trzech na dziesięciu sprzedawców uważa, że klienci sklepów nigdy nie spożywają alkoholu na terenie lub w pobliżu punktu sprzedaży w ich mieście i gminie.
- 3) Ze względu na występowanie problemu prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu zaleca się zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców w celu uświadomienia konsekwencji związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe, plakatowe itp.

Ze względu na fakt niewielkiej skali problemu narkotykowego w gminie, rekomenduje się:

- 1) Dalsze działania profilaktyczne na poziomie uniwersalnym, dotyczące konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do zrealizowania za pomocą kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów (w formie drukowanej oraz internetowej) i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych.
- 2) Prowadzenie działań profilaktycznych w szkole, mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków.
- 3) Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej - aby dać dobry start w dorosłe życie, wolne od używek, potrzebne jest nakierowanie młodej osoby, aby w świadomy sposób ominęła

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

niebezpieczeństwa, które proponuje jej codzienność. Jak wynika z odpowiedzi uczniów, często sięgają oni po używki w grupie rówieśniczej, poddając się jej presji. Punktem wyjścia do osiągnięcia tego celu powinno być uświadomienie do czego może doprowadzić stosowanie legalnych substancji psychoaktywnych, które torują drogę dopalaczom i narkotykom.

- 4) Podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmocnienia ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się oni wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.
- 5) Promowanie zdrowego stylu życia jako przeciwdziałanie oraz zapobieganie problemom, związanym z sięganiem po narkotyki przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe na terenie Gminy Zawichost. Dzięki tego typu działaniom, uczniowie oraz dorośli poznają alternatywne modele życia, które pomogą im zerwać z utrwalonym przez nich wzorem postępowania.
- 6) Edukacja publiczna, poruszająca kwestię konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.

Ze względu na fakt, iż zjawisko uzależnień behawioralnych stanowi obecnie coraz większy problem, zaleca się:

- 1) Zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem uzależnień behawioralnych. Badania pokazały, iż 83,16% uczniów nie wie, czym są uzależnienia behawioralne.
- 2) Realizację działań edukacyjnych zwiększających kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.
- 3) Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- 4) Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – adresowanych do uczniów i ich rodziców, ale także dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Zawichost. 38,00% ankietowanych mieszkańców uważa, iż można

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

powiedzieć, że są oni osobami uzależnionymi od telefonu komórkowego, zaś 11,00% osób sądzi, iż zdecydowanie są uzależnieni od telefonu komórkowego.

- 5) Wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.
- 6) Rozpowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy w zakresie uzależnień od hazardu oraz na temat wskaźników pozwalających stwierdzić czy problem w tym zakresie występuje. Pomocne mogą okazać się broszury/ulotki plakaty informujące o negatywnych skutkach regularnego grania w gry hazardowe oraz wskazujące możliwe formy pomocy wyjścia z nałogu.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program, zgodnie z ust. 2a, jaki został dodany do art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, opracowany został na okres 4 lat. Program zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Zawichota, w szczególności:

- osoby uzależnione (przede wszystkim od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ale również borykające się z innymi typami uzależnień, zwłaszcza uzależnień behawioralnych);
- członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień (ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży);
- najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

ROZDZIAŁ III – REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY)

Jak zostało to już wskazane, realizatorem niniejszego Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zawichoście. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,.
3. Punkt Konsultacyjny.
4. Placówki oświatowe:.
5. Gminna Biblioteka Publiczna,
6. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki.
7. Policja – Komisariat Policji w Dwikozach.

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminny Program „*stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia*”. Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025, jak również Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zawichost na lata 2021-2027.

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu mają na celu m.in.:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Zawichost oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież, jak również odnośnie uzależnień behawioralnych;
5. Upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. Promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców gminy (bez środków uzależniających);
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Gminnego Programu.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie zatrudnionych specjalistów, utrzymanie punktu) – kontynuacja działania.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, GOPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w celu zapewnienia kompleksowej opieki terapeutycznej w zakresie podstawowego programu leczenia uzależnień.
6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Refundowanie kosztów przejazdu osobom uzależnionym, które podejmują dobrowolne leczenie i udział w terapii indywidualnej lub grupowej w otwartych placówkach leczenia uzależnień.
8. Współudział w organizowaniu lokalnych narad i konferencji przy udziale Policji, dyrektorów szkół, GOPS w zakresie diagnozowania i wdrażania systemu pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi.
9. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkoli i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej pod kątem ujawniania zagrożeń spowodowanych

nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających.

10. Udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe. Informowanie mieszkańców Gminy o możliwości skorzystania z wsparcia dla osób uzależnionych jak i współuzależnionych członków rodziny poprzez informacje na stronie internetowej Gminy Zawichost oraz tablicy informacyjnej.

Zadanie 2

**Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,
pomocy psychospołecznej i prawnej,
a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.
2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).
3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.
5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.
6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadżety itp.).
7. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników ośrodka pomocy społecznej, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania

przemocy (umowy zlecenia dla trenerów szkolących, faktury za szkolenia, w tym dojazd i poczęstunek).

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, jak również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
2. Finansowanie zajęć profilaktycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. wynagrodzenie opiekuna, zakup materiałów, artykułów biurowych, papierniczych, gier, sprzętu sportowego, żywienia).
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.
4. Organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
5. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży (w tym zajęcia w kompleksie boisk sportowych ORLIK), tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).
6. Wspieranie i finansowanie sołeckich przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.

RADA MIEJSKA ZAWICHOST

7. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.
8. Organizowanie i finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi NPZ.
9. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie Gminy.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym.
2. Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.
3. Kontynuowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy.
4. Współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą w szkołach.
5. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.
6. Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia.
7. Współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych realizowanych przez kluby

sportowe z tereny Gminy z mające na celu profilaktykę.

8. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
9. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowane będzie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.

Przewidywane efekty działań podjętych w ramach realizacji niniejszego Programu obejmują przede wszystkim:

- stały spadek liczby osób dotkniętych uzależnieniami;
- łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu;
- rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny;
- wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków uzależnień
 - w szczególności co do wpływu na zdrowie oraz rodzinę (relacje);
- wzrost aktywności instytucji pomocowych, powiązany z wzrostem zaufania do tychże instytucji;
- powszechna wiedza sprzedawców alkoholu na temat ich odpowiedzialności oraz podstawowych regulacji prawnych dot. sprzedaży alkoholu.

Prognozowane zmiany Gmina osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ VII – FINANSOWANIE ZADAŃ

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczany na realizację programu.

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki” na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania, Gmina może uwzględnić w budżecie dodatkowe środki własne, w związku z realizacją zadań wynikających z niniejszego Programu.

**ROZDZIAŁ VIII – GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ZAWICHOŚCIE**

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. inicjowanie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu od alkoholu osób zgłoszonych jako nadużywające alkoholu,
2. podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:
 - udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia,
 - motywowanie do podjęcia terapii odwykowej,
 - udzielanie informacji o działających grupach wsparcia, klubach i stowarzyszeniach abstynenckich,
3. kontrolowanie przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
4. propagowanie i popularyzowanie wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
5. współpraca z organizacjami, placówkami, instytucjami i osobami fizycznymi związanymi z problematyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
6. opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
7. udzielanie stosownego wsparcia i informacji ofiarom przemocy domowej o możliwości ich powstrzymania, a także prowadzenie do uruchomienia interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
8. udzielanie informacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i powiatu, które zajmują się profesjonalną i systemową pomocą dla osób i rodzin z problemem alkoholowym lub występowaniem przemocy domowej,
9. w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” i współpraca z zespołem interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zawichoście mająca na celu prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład GKRPA w Zawichoście przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 60 zł brutto.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2, przysługuje za udokumentowany podpisem na liście obecności udział w posiedzeniu Komisji. Zatwierdzona przez Przewodniczącego Komisji (a w przypadku jego nieobecności – przez Sekretarza), lista obecności stanowi załącznik do protokołu z posiedzenia Komisji.
4. Członkom Komisji przysługuje również zwrot kosztów podróży wynikających z realizacji zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi m.in. wyjazdy na szkolenia, narady, konferencje, kontrole punktów sprzedaży, według zasad obowiązujących przy rozliczeniach podróży służbowych pracowników na terenie kraju.

ROZDZIAŁ IX – MONITORING I EWALUACJA

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania niniejszego Programu na terenie Gminy, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2c ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz Zawichostu sporządza, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu, i przesyła ją do tegoż Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Realizatorem niniejszego Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wobec tego, podstawowym dokumentem w procesie monitoringu, stanowiącym również podstawę do wypełnienia przez Burmistrza ww. ankiety, będą raporty realizacji zadań opracowywane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Raporty będą sporządzane w cyklach rocznych, każdorazowo do końca lutego roku następującego po ostatnim roku sprawozdawczym, którego dany raport dotyczy. Raporty te będą opracowywane w oparciu o sprawozdania (raporty cząstkowe) jednostek organizacyjnych Gminy z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniom. Raporty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Kierownik OPS (bądź upoważniony pracownik Ośrodka) przedstawia Burmistrzowi w formie informacji o stanie wdrażania Programu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miejskiej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

ROZDZIAŁ X – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.04.2022 r. do dnia 31.12.2025 r.
2. Działalność GKRPA jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu.
3. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Zawichostu.
4. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).

Przewodnicząca
Rady Miejskiej
Edyta Rebiś
mgr Edyta Rebiś

